

Luptați și veți învinge!

M. Ulebruk

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 269-270 / august 2014

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Ucrainenii de pretutindeni celebrează, la 24 august 2014, Independența Ucrainei - o speranță multiseclară, un vis împlinit și o realitate istorică de 23 de ani. În cei 23 de ani, Ucraina se prezintă lumii ca o țară democratică în plină modernizare, hotărâtă să-și continue drumul ales și să pună în

diu avansat de reformare. De exemplu, producătorii ucraineni îndeplinesc condițiile standardelor europene în proporție de 80%, afirmă Camera de Comerț a SUA.

Din păcate, semnarea Acordului de Asociere cu UE a fost plătită scump de către Ucraina: Fe-

Ucrainei să devină punctul central al preocupării ei în luna august, evenimentul urmând să fie marcat în toate filialele UUR.

La București, în ziua de 22 august a.c., sala de festivități a Centrului Cultural Informațional al Ucrainei a fost gazda unui matineu cultural, de-

Ucraina Independentă la 23 de ani

practică ideea care a călăuzit atâtea generații de militanți ucraineni - asigurarea supraviețuirii și continuității.

Astăzi, Ucraina tinde să semene, în pofida tuturor obstacolelor, cu țările occidentale dezvoltate. Anul acesta, la 27 iunie, ea a semnat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană. Semnarea acordului a reprezentat un moment important atât pentru Ucraina, cât și pentru Uniunea Europeană, acesta urmând să aprofundeze în mod semnificativ legăturile politice și economice dintre părți, cu o perspectivă pe termen lung de asociere politică și integrare economică. Totodată, Acordul de Asociere are scopul de a aprofunda relațiile politice și economice dintre UE și Ucraina și de a o integra treptat în piața internă a UE.

În domeniul reformelor interne, UE va coopera cu Ucraina în ceea ce privește consolidarea statului de drept, promovarea reformelor judiciare, combaterea corupției, asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale și consolidarea instituțiilor democratice.

De asemenea, sunt prevăzute reforme într-o serie de domenii-cheie, precum administrația publică, justiție, poliție, redresarea și creșterea economică, protecția consumatorilor și sectoare ca energia, transporturile, protecția mediului dezvoltare industrială, dezvoltare socială și protecție, educație, tineret și cultură.

Fără îndoială, Ucraina se află deja într-un sta-

deria Rusia a anexat Crimeea și susține necondiționat insurecția separatistă prorusă din estul

țării, încălcând bazele ordinii mondiale, violând dreptul internațional și punând în pericol securitatea europeană și globală.

În mesajul adresat participanților la parada prilejuită de cea de a 23-a aniversare a Independenței Ucrainei, președintele Petro Poroshenko a spus că este pentru soluționarea politică a situației din estul Ucrainei, dar „pașii spre instaurarea păcii nu trebuie să fie unilaterali. Ei nu se pot realiza în detrimentul suveranității, integrității teritoriale și independenței Ucrainei“.

Uniunea Ucrainenilor din România a hotărât ca cea de a 23-a aniversare a Independenței

dicat celei de a 23-a aniversări a Independenței Ucrainei și Zilei Drapelului de Stat al Ucrainei.

La eveniment au participat membri ai comunității ucrainene din București, prietenii ai Ucrainei și membri ai Ambasadei Ucrainei în România. Excelența Sa ambasadorul Teofil Bauer a ținut să vorbească despre semnificația acestor sărbători, situația existentă în Ucraina și despre relațiile româno-ucrainene, calificându-le drept excelente. Au mai rostit scurte alocuțiuni Ion Robciuc, prim-vicepreședinte al UUR, Iaroslava Colotelo, consilier principal al Ministerului Culturii, Irina Moisei, redactor-șef al revistei „Naș holos“, Nicolae Corsiuc, scriitor.

În afara clipelor solemne, cei prezenți au avut posibilitatea să urmărească un scurt program artistic, adecvat celor două sărbători.

În mai multe filiale ale UUR, urmează să aibă loc mese rotunde dedicate celei de a 23-a aniversări a Independenței Ucrainei la care vor fi invitate personalități implicate în dezvoltarea relațiilor româno-ucrainene.

Revista „Curierul ucrainean“ va relata pe larg marcarea aniversării în România și în Ucraina și - așa cum se observă - începe să apară, parțial, în policromie, apropiindu-se, astfel, de publicațiile europene de mare calitate și asigurând atractivitatea ei.

La mulți ani Ucrainei Independente!

Ion ROBCIUC

Comunicat de presă privind activitatea din perioada 19-22 iunie 2014, în comunitatea de ucraineni din județul Maramureș

În perioada 19-22 iunie a.c., domnul deputat Ion Marocico, reprezentantul Uniunii Ucrainenilor din România în Parlamentul României, s-a aflat alături de comunitatea de ucraineni din județul Maramureș.

Agenda deplasării a cuprins discuții cu autoritățile locale, cu inspectorul școlar de limba ucraineană din județ, precum și participarea la festivitățile de închidere a anului școlar de la Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, ocazie cu care au fost salutate dăruirea și eforturile depuse atât de cadre didactice, cât și de elevi, această unitate de învățământ fiind singura din țară cu predare în limba ucraineană. Domnia sa a apreciat în mod deosebit rezultatele obținute de șefa de promoție Beatrice Popovici, căreia i-a propus o colaborare la Biroul Parlamentar, pentru o perioadă de 1 an.

La Liceul „Taras Șevcenko”, domnul deputat Ion Marocico a avut plăcerea de a participa la o întâlnire deosebit de interesantă, organizată de conducerea liceului, la care au fost invitate să ia parte cadre didactice care predau limba ucraineană la diferite unități de învățământ din localitate, precum și câțiva profesori din Ucraina. Dialogul avut cu această ocazie s-a axat pe o problemă bine

cunoscută pentru toți vorbitorii, și anume necesitatea revizuirii și schimbării manualelor școlare în limba ucraineană, elevii fiind nevoiți să învețe după unele cu un conținut depășit, publicate în anii 1962-1965. În acest sens, domnul deputat a ținut să precizeze că, în urma discuțiilor purtate cu Ministrul Educației, a fost aprobată achiziția de manuale școlare tipărite de Institutul Pedagogic din Ucraina, în conformitate cu programa elaborată de Ministerul Educației din România. Pentru rezolvarea în cel mai scurt timp a acestei probleme, un sprijin important a fost acordat de Ambasada Ucrainei la București.

Totodată, domnul deputat Ion Marocico a avut o întâlnire cu primarul orașului Sighetu Marmăției, unde a fost abordat proiectul de reabilitare a Liceului Ucrainean „Taras Șevcenko”, împreună cu identificarea de soluții de finanțare.

Programul în Maramureș al domnului deputat a mai cuprins o vizită la Casa-Muzeu a poetului ucrainean Havrylo Iurievyci Klempuş din Valea Vișeuului, acordarea de audiențe și o serie de întâlniri cu reprezentanți ai comunității ucrainene din județ.

Ion MAROCICO,
deputat

Excelenței Sale
Domnului Traian Băsescu,
Președintele României

Excelența Voastră,

În aprilie 2014, regiunile ucrainene Donețk și Luhansk au fost declarate de formațiunile armate ilegale așa-numite „Republica Populară Donețk” și „Republica Populară Luhansk” (RPD și RPL). Datorită luptelor ce se duc în aceste regiuni, numărul victimelor a depășit o mie de oameni, două regiuni industriale majore au fost distruse, zeci de mii de oameni au părăsit zona de conflict. La 17 iulie, pe teritoriul controlat de RPD și LPD a fost doborât avionul „Boeing 777” al companiei „Malaysia Airlines”. Aproximativ 300 de persoane din diferite țări și-au pierdut viața. Din punct de vedere geografic, Ucraina se află în centrul Europei. Așadar, în centrul Europei se poate forma cea mai mare sursă de tensiune din ultimii 60 de ani. Sugerăm Președinției României, Parlamentului României și Guvernului României de a solicita Uniunii Europene includerea așa-numitelor „Republica Populară Donețk” și „Republica Populară Luhansk” pe lista organizațiilor teroriste.

Cu profund respect,

Ștefan BUCIUTA, **Ion ROBCIUC,**
președintele UUR prim-vicepreședintele UUR

Ucraina la cea de a 23-a aniversare a proclamării independenței

Uniunea Ucrainenilor din România și toată comunitatea ucraineană din România alături de poporul ucrainean în această perioadă comemorează victimele căzute în luptele ce se duc pe teritoriul Ucrainei pentru independența sa statală și integritatea teritorială.

Acum când la 24 august 2014 se împlinesc 23 ani de la proclamarea Independenței Ucrainei și când tot poporul ucrainean ar fi trebuit să se bucure de această independență, apărătorii integrității Ucrainei cad nevinovați în luptele purtate cu teroriștii și separatiștii care doresc destrămarea statului ucrainean independent.

În apărarea statului ucrainean, Uniunea Ucrainenilor din România s-a adresat Președinției României, Guvernului României, Parlamentului și tuturor celor care țin la valorile democrației ale Europei să fie alături de poporul ucrainean.

Fie ca înțelepciunea omenească să triumfe și fiecare popor de pe această planetă Pământ să fie liber, independent și să-și ducă traiul așa cum și-l dorește.

La mulți ani Ucrainei Independente!

Ștefan BUCIUTA,
președintele UUR

În fiecare an, la 24 august, poporul ucrainean celebrează cea mai importantă sărbătoare națională - Ziua Independenței Ucrainei. În această zi, în anul 1991, Statul Ucrainean și-a proclamat independența față de Uniunea Sovietică, devenind un stat liber, suveran, așa cum se specifică și în art.1 al Constituției.

Declarația de Independență a încoronat lupta de secole a poporului ucrainean pentru dreptul de a avea propriul lui stat, libertatea de a dezvolta cultura națională, de a fi un membru cu drepturi depline al comunității internaționale.

Ziua Independenței Ucrainei îmi oferă prilejul de a adresa tuturor ucrainenilor cele mai sincere urări de pace și prosperitate, determinare și putere pentru a continua cu pași siguri pe drumul ales și de a face față tuturor provocărilor cu care se confruntă în această perioadă.

Aș fi vrut ca acest moment de sărbătoare să nu fie umbrat de situația actuală din partea de est a țării, de pierderi de vieți omenești sau, privind doar câteva luni în urmă, de anexarea Crimeei de către Federația Rusă. Mi-ar fi plăcut ca în această zi, alături de membrii comunității de ucraineni din România, să pot privi fără îngrijorare la viitorul european al Ucrainei, să nu fiu nevoit să fac apel la dialog și la găsirea de soluții pașnice care să ducă la încetarea imediată a confruntărilor, să nu condamn acțiuni recunoscute de comunitatea internațională ca fiind teroriste, să nu vorbesc de asistență umanitară sau să atrag atenția asupra necesității prevenirii unei crize ale cărei efecte se pot propaga mult dincolo de granița ucraineană. Din păcate, toate aceste circumstanțe aduc o urmă de tristețe în sufletele noastre și ne fac să abordăm în alți termeni sărbătorirea în acest an a Zilei Naționale.

Ceea ce se întâmplă de mai bine de patru luni în

Ucraina nu poate fi trecut cu vederea. Nu avem dreptul de a minimiza semnificația Euromaidanului și mai ales, nu putem accepta ca libertatea și unitatea poporului ucrainean să fie decise prin prisma jocurilor geopolitice. Amenințarea integrității teritoriale nu este un joc pasager ci, dimpotrivă, este o problemă deosebit de gravă care trebuie să ne mobilizeze pe toți pentru a contribui în mod semnificativ la stabilitatea și securitatea Ucrainei.

Fiecare pagină a istoriei ne arată cât de complicate și de neacceptat pot fi unele momente, și cum, de exemplu, de Ziua Independenței ajungem să vorbim mai mult decât oricând de importanța păstrării suveranității și integrității Ucrainei. Pe scena internațională, Ucraina, de la bun început, s-a prezentat ca o țară iubitoare de pace, care declară valorile civilizației democratice, respectă principiile și normele dreptului internațional și tinde spre cooperare reciproc avantajoasă cu toți membrii comunității internaționale. Ucraina încearcă să consolideze, în continuare, legături cu milioanele de ucraineni din întreaga lume, care, întotdeauna, au contribuit, în mod activ, la cooperarea între patria lor istorică și țara de reședință. Pe teritoriul României, după ultimul recensământ din 2011, trăiesc peste 52 de mii de persoane de naționalitate ucraineană, având un singur reprezentant legitim - Uniunea Ucrainenilor din România. Scopul fundamental al Uniunii constă în apărarea drepturilor privind păstrarea, exprimarea și promovarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a cetățenilor de naționalitate ucraineană.

La ceas de sărbătoare, urăm poporului ucrainean pace, prosperitate, viață lungă, îmbelșugată și grabnică întâlnire în structurile europene.

Ion MAROCICO,
deputat

Declarație de presă
(preluată de pe site-ul prim-ministrului)

Victor Ponta: Poziția României este de sprijin total și necondiționat față de suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei

Premierul Victor Ponta a declarat, luni, că poziția României în ceea ce privește situația din Ucraina este de sprijin total și necondiționat pentru suveranitatea și integritatea teritorială a acestui stat.

Poziția României e stabilită la nivelul tuturor instituțiilor (...), și anume un sprijin total și necondiționat pentru integritatea teritorială și suveranitatea Ucrainei. De asemenea, am susținut prin ministrul de Externe toate deciziile legate de sancțiunile economice la adresa Federației Ruse. România consideră că numai încetarea de îndată a oricărui sprijin pentru separatiștii din estul Ucrainei, sprijin venit din Federația Rusă, este obiectivul fundamental și pe termen scurt, a declarat Ponta, într-o conferință de presă, alături de ministrul Afacerilor Externe, Titus Corlățean, și de ministrul Apărării, Mircea Dușa.

Premierul și-a exprimat speranța că discuțiile care vor avea loc la Minsk pe tema conflictului din Ucraina vor duce la o soluție diplomatică, dar a arătat că această soluție trebuie să fie în sensul integrității teritoriale și al suveranității Ucrainei și al dreptului suveran al Ucrainei de a merge spre Uniunea Europeană și spre o societate democratică.

Șeful Executivului și-a anunțat participarea la Reuniunea Anuală a Diplomației Române, care va avea loc în perioada 27-29 august, afirmând că în acest context va fi discutată în special poziția României, a partenerilor din Uniunea Europeană și a partenerilor transatlantici în ceea ce privește situația din Ucraina.

Scrisoare adresată președintelui UUR

pStimate domnule Buciuta,

Vă mulțumesc, pe această cale, pentru interesul dumneavoastră și al organizației pe care o conduceți în legătură cu situația din Ucraina. Referitor la aspectele pe care le-ați semnalat în adresa cu nr. 428, din 8 iulie 2014, transmisă Prim-ministrului României, domnul Victor Ponta, vă informez că întreaga clasă politică din România a dorit să transmită un semnal grăitor prin ratificarea foarte rapidă a Acordului de Asociere Ucraina - Uniunea Europeană, ca dovadă a prieteniei dintre cele două popoare și a angajamentului clar al țării noastre pentru parcursul european liber ales al Ucrainei.

De altfel, inclusiv Uniunea Europeană trece printr-un moment istoric, făcând un pas esențial către o vecinătate estică mai stabilă, mai prosperă și mai democratică, bazată pe respectarea valorilor, principiilor și standardelor europene.

Depunem eforturi pentru a încuraja celelalte state membre ale Uniunii Europene să încheie procesul de ratificare la nivel național într-un timp cât mai scurt, în vederea trecerii la etapa următoare, implementarea rapidă și riguroasă a elementelor prevăzute în Acordul de Asociere, inclusiv componenta sa de liber schimb.

Implementarea acordurilor semnate deschide o logică nouă a relațiilor cu Uniunea Europeană, fondată pe un cadru contractual modern, ce preia componente esențiale ale acquis-ului comunitar și care se bazează pe două elemente esențiale: asocierea politică și integrarea în piața unică europeană.

În calitate de stat membru situat la frontiera răsăriteană a Uniunii, România

a promovat activ acest obiectiv și va rămâne profund angajată în direcția înscrierii Ucrainei pe o traiectorie europeană ireversibilă.

România va continua să susțină autoritățile de la Kiev în vederea realizării procesului amplu de reformă legislativă, instituțională și economică, necesar pentru avansarea parcursului european.

Poziția constantă a României în dialogul la nivel european, cât și în relație cu autoritățile de la Kiev, este că stabilitatea Ucrainei și ancorarea sa fermă în ansamblul valorilor europene reprezintă un câștig pentru poporul ucrainean, pentru România și pentru întreaga regiune.

Totodată, România va continua să susțină ferm independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei, în granițele sale recunoscute internațional.

Sprrijinim soluționarea pe cale pașnică a crizei din estul Ucrainei, încetarea violențelor, precum și eforturile diplomatice întreprinse în vederea de-escaladării situației. Este esențial să fie continuate toate aceste eforturi pentru a găsi soluții prin intermediul unor mecanisme de dialog.

România a salutat și sprijină planul de soluționare pașnică a situației din estul Ucrainei propus de Președintele Petro Porosenko, pe care îl considerăm constructiv, nu în ultimul rând ca urmare a faptului că ia în considerare interesele fundamentale ale populației locale.

Cu deosebită considerație,

Bogdan STANOEVICI,
ministru delegat al
Ministerului Afacerilor Externe
al României

CONSULUL GENERAL AL UCRAINEI LA SUCEAVA, EXCELENȚA SA VASYL BOIECIKO, DECLARĂ CĂ „SITUAȚIA ESTE FOARTE GRAVĂ ÎN REGIUNEA DONEȚK“

Excelența Sa Vasyl Boieciko, consulul general al Ucrainei la Suceava, a declarat marți, 22 iulie a.c., într-o conferință de presă, că „situația este foarte gravă în regiunea Donețk“.

„Suntem transparenți la tot ceea ce înseamnă situația internă a Ucrainei“

În conferința de presă cu tema „Situația actuală internă și externă a Ucrainei“, organizată la Consatul General al Ucrainei la Suceava, diplomatul ucrainean a subliniat faptul că „suntem transparenți la tot ceea ce înseamnă situația internă a Ucrainei“ și s-a referit atât la situația din regiunea separatistă, cât și la cea provocată de doborârea de către separatiști a avionului MH 17, aparținând companiei Malaysia Airlines, care avea 298 de oameni la bord.

Cu privire la separatiști, Vasyl Boieciko a spus că aceștia „sunt susținuți de Federația Rusă“ și și-a exprimat speranța că, dacă Uniunea Europeană și SUA își vor intensifica demersurile, poate vor reuși „să liniștească și să convingă Rusia“ să nu-i mai sprijine pe „separatiștii extremiști, care sunt teroriști internaționali“.

„Am crezut că o să se liniștească situația după alegerile prezidențiale, dar nu s-a întâmplat așa!“

„Am crezut - a spus Vasyl Boieciko - că o să se liniștească situația după alegerile prezidențiale, dar nu s-a întâmplat așa!“.

El a declarat, totodată, că nu și-ar dori să se ajungă și la o „confruntare economică“, întrucât „toți vom avea de suferit“.

Doborârea avionului MH 17 a fost făcută, așa cum a precizat el, de către „oameni foarte bine instruiți“, care știu să folosească armament sofisticat.

Vasyl Boieciko a transmis cu acest prilej sincere condoleanțe familiilor victimelor și a spus că el și soția sa s-au rugat pentru sufletele celor care și-au pierdut viața ca urmare a acestui atac terorist asupra unei aeronave civile.

„A fost - a încheiat el - ziua cea mai neagră pentru Ucraina, de când a început războiul separatist!“.

Tiberiu COSOVAN

PE MARGINEA SEDINTEI DE LUCRU DE LA SUCEAVA

La întâlnirea de lucru a UUR desfășurată la Suceava, în data de 8 august 2014, a participat mare parte din Consiliul de Conducere al UUR: președintele UUR, Ștefan Buciuta, prim-vicepreședinții Miroslav Petrețchi, Gheorghe Hleba, Ion Robciuc, Mihai Macioca, vicepreședinții Ioan Ardelean, Dumitru Cernencu, Ivan Liber, Victor Semciuc. De asemenea, notăm prezența secretarului general al UUR, Irina Liuba Horvat, a secretarului UUR, Terezia Șendroi, a lui Boreslaw Petrașuc și Victor Hrihorciuc, membri și a președinții Organizației de Femei, Lucia Mihoc.

În cele ce urmează prezentăm câteva din problemele aduse în discuție.

Începem cu lipsa manualelor școlare pentru disciplina limba și literatura ucraineană. „Elevii învață după manuale învechite... Cu chiu cu vai, după ani și ani mi-a apărut și mie manualul pentru clasa a IX-a, dar nu știu dacă el este necesar cuiva“, a spus cu năduf domnul Ioan Chideșciuc. Doamna Lucia Mihoc a vorbit despre manualul pentru clasa a II-a la care a lucrat împreună cu Serafima Crehan și Anca Ștubianu și care așteaptă să vadă lumina tiparului. Domnul Kolea Kureliuk a fost de părere că manualele existente sunt și prea greoaie pentru elevi și ar fi binevenită simplificarea acestora.

Această problemă se află și pe agenda de lucru a ministerului de resort. Remus Pricopie, ministrul Educației, la o întâlnire cu presa declara că „Manualele pentru materii predate în limba ucraineană, greacă sau slovacă vor fi cumpărate din străinătate, așa cum se întâmplă acum. Dar vreau să precizez un lucru foarte clar: licitația al cărei rezultat l-am prezentat nu va fi anulată. Vom mai organiza o nouă licitație pentru manualele care nu au fost adjudecate, dar nu vom relua procedura în cazul celor declarate deja câștigătoare“.

O altă problemă adusă în discuție a fost aceea că numărul de ucraineni scade pe zi ce trece, „... iar noi avem datoria să stopăm acest lucru“ a spus domnul Ioan Chideșciuc. „E un fenomen firesc acesta și noi nu putem face decât să oferim ucrainenilor existenței condiții optime de manifestare a identității lor culturale și lingvistice“, a opinat domnul Ion Robciuc. Părerea mea dintotdeauna a fost că dacă Ucraina ar fi putut oferi avantaje economice, numărul ucrainenilor din România ar fi fost impresionant. Dar așa... „La ce să învăț ucraineană, dacă doar până la Ratoș mă ajută?“ - citez din foloclorul local. Într-o eră a globalizării, în care oamenii circulă permanent dintr-un loc în altul și-și scriu destinul în orice parte a lumii, nu mai contează atât de mult acest aspect de suflet al ființei umane. De la „Fie pâinea cât de rea/Tot mai bine-i în țara mea“ am ajuns la „Acasă nu-i unde m-am născut, ci unde mi-e mie bine“, acest „bine“ fiind sinonim cu bunăstarea economică. După intrarea României în Uniunea

Europeană, s-a trezit și patriotismul în rândul cetățenilor din Republica Moldova, un „patriotism din interes“ cum a fost și cazul intens mediatizat al cântăreței Irina Tarasiuk. Aceasta, după obținerea cetățeniei române, ar fi postat pe contul său de Facebook mesajul: „Pașaportul românesc este pentru mine doar o viză, și nu o cetățenie. Doar o metodă ca să fiu mobilă. Eu sunt moldoveancă“, stârnind astfel un val de comentarii pe care Irina Tarasiuk a încercat să le tempereze cu un alt mesaj, de data asta mai îngăduitor: „Pe pământ există doar o singură naționalitate, și anume să fii om. Oamenilor uneori le este foarte greu să fie pur și simplu oameni“. Un exemplu elocvent, zic eu... Așa că, să încercăm să trăim frumos ucrainismul... noi, cei din ce în ce mai puțini, să luminăm cât putem și poate că această lumină va fi o stea călăuzitoare pentru cei care mai au timp să fie fascinați de stele.

Și când spun să trăim frumos, mă refer la a acționa concret pentru a ne păstra cât mai mult identitatea. Tot mai multe voci afirmă că „ne pleacă olimpicii“. Păi da, pentru că nu prea au oportunități pe piața muncii după absolvirea unei facultăți cu profil ucrainean; trebuie gândită o strategie care să rezolve această problemă delicată a comunității ucrainene din România. Aici e o inerție în care ne complacem, aruncând vina unii pe alții. Tragedia nu este că scade numărul de ucraineni, ci aceea că scad specialiștii care ar putea să caute soluții eficiente pentru încetinirea acestui fenomen.

Dar încă nu e totul pierdut, așa cum spunea și domnul Ion Robciuc, „... suntem o comunitate activă, acționăm, doar că nu prea știm să valorificăm acțiunile noastre“. La acest punct de vedere, aș adăuga și răbufnirea domnului Ioan Chideșciuc: „... nu știm să pierdem, în loc să ne călăuzim energiile, să ne unim forțele pentru a face lucruri utile pentru comunitatea noastră noi ne războim între noi“.

Înainte de a fi ucraineni, suntem oameni și firea umană e atât de slabă uneori!.. Dar stă în puterea fiecăruia dintre noi să depășim acest neajuns și să devenim oameni frumoși, chiar dacă ne vom mai poticni pe drumul nostru.

Și să nu uităm că: „Bucuria de a trăi vine din acțiune, din efort, din marile încercări - și nu din succes“ (Sir Francis Drake-navigator, explorator, inginer civil, politician, viceamiral). Societatea actuală ne îndoapă cu ideea că doar locul întâi contează. Nu e deloc așa. Trebuie să redevenim oameni de acțiune, să luptăm pentru idealurile vieții, să nu fim simpli observatori ai existenței noastre. Apoi, efortul... țineți minte când eram pe băncile școlii și scriam un referat? Câte surse consultam, câte cărți citeam? Și ce bucurie simțeam când lecturam, înspre dimineață, rândurile născute din munca noastră? Apoi, nota obținută la școală, care nicidecum nu era zece și răbdarea noastră de a ne asculta pro-

fesorul care ne spunea unde am greșit. Acum, dăm un copy-paste și ne punem în gură cu profesorul când acesta ne atrage atenția că nu e bine pentru noi ceea ce facem. Nu vrem să înțelegem că doar efortul depus de noi poate construi, poate da naștere bucuriei autentice și pe termen lung. „O luptă-i viața; deci te luptă/ Cu dragoste de ea, cu dor“ (George Coșbuca „Lupta vieții“). Trebuie să fim conștienți că viața unui om nu poate căpăta valoare decât prin felul în care abordezi și depășești momentele de cotitură, răspântiile cruciale.

Să ne dorim succesul care ne aduce și bucuria de a trăi... celălalt, e doar o falsă bucurie, o amăgire care ne mutilează sufletul...

Lăcrămioara GRIGORCIUC

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile Curierului ucrainean revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactori:
Ștefan Buciuta
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

**Tiparul executat la
Tipografia
„S.C. SMART ORGANIZATION SRL“**

Om bun nu vrea să șadă
Cu vicleanu-n viață,
Nu se-oprește nici pe calea
Celui rău de față.
Inima lui și voința,
A domnului lege,
Bine-nvață; el devine -
Cum se înțelege,
Un copac ce înverzește,
Încărcat cu roade,
Răsădit, pe-un mal de apă.
Așa omul șade
Și cântă pe a sa glie.
Viclenii, firește,
Urma-și pierde, precum cenușa
Ce-n vânt se topește.
Cu cei drepti nu se scula-vor
Cei răi din coșciuge.
Bunii-n fapte noi trăi-vor,
Cei răi s-or distruge.

Traducere de Ion COZMEI

Emil Simion: Stimate domnule doctor Ion Cozmei, aș începe acest interviu cu un titlu din „Cuvânt-înainte” semnat de șevcenkologul bucureștean Magdalena Laszlo Kutniuk, în volumul „Tinerile mele gânduri” de Taras Șevcenko, traducere din limba ucraineană pe care ați realizat-o în 2005: „În ce privește valoarea traducerilor lui Ion Cozmei, trebuie să subliniem că suntem pentru prima dată în fața unor versuri întocmite de un vorbitor nativ de limbă ucraineană din țara noastră, el însuși un talentat poet român. Traducerile din culegerea de față sunt îndeajuns de fidele față de originalul ucrainean, depășind cu mult tălmăcirile altor traducători din spațiul literar românesc. „De aici, prima întrebare, și anume: când a început să vă încolțească în suflet preferința și pasiunea pentru versurile Marelui Cobzar?”

Ion Cozmei: Stimate domnule Emil Simion, scriitor bine-cunoscut în spațiul bucovinean. Îmi amintesc că în anul 1985 am primit în dar de la scriitorul ucrainean de cetățenie română Mykola Corsiuc, din București, ediția „Cobzarului” apărută în același an la Kiev, dar și cele două dicționare, ucrainean-român și român-ucrainean, care m-au apropiat de poezia lui Șevcenko. Eu sunt vorbitorul unui grai ucrainean din satul Călinești-Cuparencu, dar traducându-l pe Șevcenko cu ajutorul dicționarului, am însușit și limba ucraineană literară. Primele traduceri din poezia lui Șevcenko s-au petrecut în satul Călinești-Enache, satul natal al soției mele, și au apărut la Editura „Moldova” din Iași, sub titlul „Marele Cobzar”. Cel care a scris pozitiv despre această apariție editorială a fost profesorul și criticul literar Ioan Chideșciuc, sub titlul „Încă un pas spre receptarea fidelă a lui Șevcenko”, din care aș cita următoarele fraze: „Deși edițiile lui Victor Tulbure s-au bucurat de girul unor mari personalități, precum M. Sadoveanu, Mihai Beniuc - dintre scriitori, și Dan

„CEL MAI BUN TRADUCĂTOR AL POETULUI NAȚIONAL AL UCRAINEI TARAS ȘEVCHENKO”

Interviu cu scriitorul Ion Cozmei, vicepreședinte al Societății Scriitorilor Bucovineni

Horia Mazilu - dintre exegeți, principalele acuze care i se aduc traducătorului de către Ion Cozmei, un poet de expresie românească, dar un bun cunoscător al limbii lui Șevcenko, sunt următoarele: „Ne simțim datori să observăm, confruntând originalul cu varianta românească a lui Tulbure, că traducerea „Cobzarului” abundă în nesincronizări, devieri de sens, omiteri de sintagme sau de pasaje întregi, nerespectarea exactă a ritmului și rimei, sporirea numărului de versuri”. (...) „Ion Cozmei îndrăznește o confruntare directă cu cititorul „avizat sau neavizat”, cum apreciază el însuși, și oferă o ediție bilingvă Șevcenko, punând, ostentativ, traducerea sa față-n față cu originalul ucrainean. Intenția sa novatoare și reconsideratoare se observă chiar din titlul întâiului volum cu cele zece texte poetice, care se prezintă sub genericul „Marele Cobzar”. Remarcăm renunțarea la titlul original al lui Șevcenko „Cobzarul”, din dorința evidențierii unei duble valori: a poeziei genialului poet ucrainean - opera sa este o realizare artistică deosebită, distinctă în rândul creatorilor de literatură universală, și a poetului care, asemenea lui Homer, nu este doar un aed al Ucrainei, ci și al întregului mapamond, căruia îi dezvăluie cu atâta simplitate și căldură sufletească epopeea unui popor slav, ce și-a croit cu sacrificii mari soarta, de-a lungul Niprului, acolo în stepa cea largă dintre gurile Donului și marea cea albastră.

Sintagma „marele cobzar” propusă de Ion Cozmei cititorului român vizează tocmai acea calitate a lui Șevcenko - cum aprecia Dan Horia Mazilu - de „poet național al Ucrainei” căci „nimeni nu-și poate închipui pe Șevcenko fără Ucraina, tot așa cum nimeni n-ar recunoaște Ucraina fără Șevcenko”. Dumnezeu genului l-a sorbit din popor, asemenea lui Eminescu al nostru, să-l facă un artist de excepție, poet și pictor cu o sensibilitate rar întâlnită, el fiind „ultimul dintre cobzarilor și primul dintre maeștrii cuvântului”. (...) „Ne putem închipui ce răspundere își asumă un traducător al lui Șevcenko în fața unei opere atât de complexe, profunde și rafinate, unde fiecare cuvânt ascunde câte o taină a existenței umane, devine un cod spiritual al inimii noastre, o punte între noi și Dumnezeu”. „Așadar „micul cobzar” din Călineștii Eminovicilor, Ion Cozmei, autor al mai multor volume de poezie în limba română, se avântă pe urmele „Marelui Cobzar” universal și alege pentru început, preferențial, zece poeme șevcenkiene (*Testamentul, Gânduri/Meditații (I-V), Fata vrăjtită (Nebuna, la Victor Tulbure), Slujnica, Ivan Pidkova și Haidamacii*, restul operei poetice urmând să apară până în anul 2004,

anul aniversării unei nașteri rotunde a poetului.

Toate poemele traduse sunt capodopere, în felul lor reprezentând diapazonul fidel al creațiilor polivalente și chiar contradictorii șevcenkiene, ca rezultat al căutărilor intelectului și spiritului unui gânditor nepereche, care inexplicabil își alege meditațiile drept liant unificator ce străbate întreaga sa creație poetică, proza și dramaturgia. Ele demonstrează că Șevcenko „este poetul marilor disonanțe care se armonizează în închipuirea lui despre om, în idealul lui despre om (...) ideal universal și în același timp național, cu dominația sinelui.”

Citind „Cobzarul” bilingv ucrainean - român, pus la dispoziția cititorului din România de către I. Cozmei, rămâi de-a dreptul uimit de reușita sa și nu-ți vine a crede că e posibilă o apropiere atât de mare față de originalul comparativ cu varianta (clasică!) V. Tulbure, care realizează mai degrabă o semitraducere sau o traducere cvasilibereă, păstrând sau recreând doar atmosfera șevcenkiană, cum bine afirmă în *Argumentul* său Ion Cozmei. Este cu siguranță un pas câștigat spre o sporită fidelitate, receptare a operei marelui romantic slav de către cititorul român, o reconsiderare a acestuia, care privită în forma ei de până acum, constituie, vrei nu vrei, o pagubă spirituală. Volumul se deschide cu o poezie-etalon din creația maturității poetice șevcenkiene, *Testamentul* (1848), inclusă de poet într-o proiectată carte rămasă în manuscris, *Trei ani*, dincolo de care se ascund taine neexplicate, încă de nimeni, căci proiectul conținea 33 de piese corespunzătoare vârstei lui Hristos, fiind probabil un cod al perfecțiunii. Ea este scrisă la 25 decembrie, ziua nașterii Domnului și ziua Înălțării soarelui, ceea ce mutatis-mutandis, poate semnifica și Ziua Nașterii Ucrainei. Avem de a face, așadar, cu o poezie simbol a întregului „Cobzar”, care ne dezvăluie specificul operei poetului, „natura grațiozității rare spre simplitate”.

Atât la Tulbure, cât și la Cozmei, *Testamentul* sună frumos, apropiat de original, dar, inexplicabil, la primul, din necesitatea rimei, apare, inexistent la Șevcenko, „Și nu-mi fac nici cruce”, iar la Cozmei *Testamentul* duce către Dumnezeu „plânșul”, în loc de „rugă”, și, tot din necesitatea rimei procedează similar înaintașul cu răstălmăcire „Eu nu cred într-ânsul”, ori Șevcenko scrie „Și-mi voi duce ruga/Către Dumnezeu.....căci altfel/Eu nu-l cunosc”. Trebuie precizat, din capul locului, pentru cine nu știe sau nu vrea să știe, că Șevcenko nu a fost ateu, ci dimpotrivă a fost și rămâne un mare credincios, care l-a slujit pe Dumnezeu cu toată credința și puri-

tatea sa sufletească, asemenea *Cobzarului Perebendea*, singurul capabil să intre în relație cu Cel de Sus pe mormintele din stepă, să comunice cu El și să desprindă taina cuvântului său.

Gândurile/Meditațiile I-IV, precum și *Gânduri ale mele, gânduri (V)*, cum am afirmat, nu sunt unice în poezia șevcenkiană, ele fiind prezente ca vibrații lirice ale sufletului neliniștit al poetului mai în toată opera, ca expresie a zbuciumului său interior ce ajunge deseori la paroxism, ca să-și găsească alinare sau sfârșitul undeva în mijlocul naturii, sub cerul senin sau la marea albastră. Tema primelor patru meditații e dragostea neîmplinită, iar eroii lirici, cazacul și iubita, sunt exponenți ai acestor drame irefutabile cu ecouri largi ce afectează întreaga natură terestră (...). Traducerea „*Gândurilor*” șevcenkiene e încântătoare, reușită pe deplin, limba fiind firească, cursivă, tonalitatea apăsătoare, deprimantă și dulce în același timp.

La V. Tulbure nu apar acestea, apar în schimb versuri fabricate în dauna altora, și mai ales, în meditația *Greu-prea greu e să trăiești în lume* lui Șevcenko i se substituie o imitație coșbuciană de tipul „dușmancelor”, departe de tonul grav, dominant al textului original.

Ultima meditație, *Gânduri ale mele, gânduri*, conține doar ca pretext drama iubirii neîmplinite, căci de fapt e vorba de drama dezrădăcinării pe care poetul o trăiește acut la Petersburg (1839), la scurt timp după răscumpărarea sa din robie. Această capodoperă este tradusă aproape impecabil, fiind la înălțime ca și textul original, cu stilul admirativ profund de adevărată odă în grațioasa-i evocare a „maicii Ucraina”. Pe lângă meditații, primul volum conține patru poeme arhicunoscute: *Fata vrăjtită, Slujnica, Ivan Pidkova și Haidamacii*, despre care soarta tragică a îndrăgostiților, primele două, și despre istoria glorioasă și zbuciumată a Ucrainei, celelalte două, care alături de întreaga operă șevcenkiană, l-au impresionat pe M. Sadoveanu, nevoit să mărturisească în prefața traducerii lui Victor Tulbure că-n ea și-a găsit eroul (Nicoară Potcoavă) și tot în ea a mai regăsit „acel sentiment de dragoste pentru cei mulți și obișnuți”.

(Continuare în numărul următor)

A consemnat Emil SIMION

O delegație a Uniunii Ucrainenilor din România, filiala Satu Mare, a fost invitată să participe la Festivalul „Săptămâna Filmului Interetnic“, ediția a IX-a, Tulcea, un proiect cofinanțat de Guvernul României prin Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului, de Primăria municipiului Tulcea și Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Tulcea.

Omul sfîntește locul

brogene, cât și despre ceilalți ucraineni plecați în bejenie din diferite motive economice, sociale sau politice.

La premiera filmului au participat Ștefan Buciuta, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, o delegație din Ucraina în frunte cu Ivan Draci, președintele Asociației „Ucraina-Lumea“, Alla Kendzera, secretar general al asociației, Valentyn Sperkaci, regizorul și producătorul filmului, artiști consacrați ai Ucrainei, Raisa Nedașkivska, Lesea Gorova și Ruslana Loțman, precum și invitați din filialele Uniunii Ucrainenilor din România. Participanții au

Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Tulcea, a participat cu două momente extraordinare: prezentarea, în premieră a filmului documentar „Cazacii transdunăreni“, în ziua de 26 iulie 2014 și un spectacol oferit de artiștii ucraineni amatori, în ziua de 27 iulie 2014, ora 20:00.

Filmul documentar „Cazacii transdunăreni“ este o realizare de excepție datorată, pe de o parte, valorii lui documentare și, pe de altă parte, valorii artistice.

Realizatorii filmului sunt Valentyn Sperkaci, și Volodymyr Frolov, ambii din Kiev, Ucraina, specialiști recunoscuți în producerea filmelor documentare. Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, filiala Tulcea, Dumitru Cernencu, i-a însoțit pe realizatori timp de 3 săptămâni, când au brăzdat în lung și-n lat Dobrogea și Delta Dunării, unde au trăit sau mai trăiesc etnici ucraineni, reușind să găsească izvoare scrise și nescrise referitoare la viața și activitatea atât a cazacilor zaporozieni, sosiți pe meleaguri nord-do-

de flori la monumentul închinat cazacilor zaporozieni de la Dunavățul de Sus și la bustul poetului Taras Șevcenko din Tulcea.

După vizionarea filmului, a urmat un moment artistic deosebit de apreciat, susținut de Laura Doroftei, Raisa Nedașkivska, Lesea Gorova, Ruslana Loțman și un grup de copii.

Filmul documentar „Cazacii transdunăreni“ a fost dorit de comunitatea ucraineană din România și necesar pentru a umple un gol istoriografic despre acești cazaci care au făcut istorie la gurile Dunării timp de mai multe secole. În mod sigur, există documente în arhivele turcești, bulgare, grecești, italiene, rusești și austriece, despre această seminție războinică implicată în evenimentele medievale ale Balcanilor și centrului european.

naționale în aceste vremuri de restriște pentru patria noastră mamă.

Felicitări și mulțumiri lui Dumitru Cernencu, felicitări și mulțumiri comunității ucrainene din Tulcea!

Mihai MACIOCA,
președintele filialei Satu Mare a UUR

De multe ori în viață ne grăbim, chiar aș spune că mai tot timpul ne grăbim și viața noastră este o continuă alergare, dar este bine ca uneori să luăm și un popas, o relaxare, o odihnă, să medităm și la cele duhovnicești.

Chiar dacă ne apasă grijile cotidiene, grijile de zi cu zi necesare pentru existența noastră lumească, nu trebuie să uităm de hrana noastră spirituală care hrănește sufletul.

La această hrană duhovnicească s-a gândit și doamna Iaroslava Colotelo când a inițiat o întâlnire de suflet legată de activitatea „corifeilor“ literaturii ucrainene contemporane.

O astfel de întâlnire binecuvântată a avut loc în seara frumoasei zile de 23 a lunii lui cupor în anul mântuirii 2014, la sediul vechi al Uniunii Ucrainenilor de pe Calea Victoriei.

Această seară minunată, dedicată poezilor ucraineni, a început cu o slujbă de pomenire a celor care au trecut spre veșnicie și care au contribuit la dezvoltarea culturii și a literaturii ucrainene, dintre care aș aminti pe marele Ștefan Tcaciuc, spun marele și la propriu și la figurat, de asemenea, pe profesorul Corneliu Reguș, dimpreună cu ceilalți ostenitori, oameni de suflet, oameni de cultură, care au con-

Seară duhovnicească

tribuit la menținerea, dezvoltarea și propășirea culturii, artei, literaturii și spiritului ucrainean în capitala României. Momentul scurtei rugăciuni a fost săvârșit de către preotul Ostap Lupșac, ajutat de diaconul Ștefan Lupșac.

După acest moment emoționant, în care fiecare și-a adus aminte de cei ce ne-au lăsat în urmă amintiri frumoase, seara a început cu scurte cuvântări susținute de cei prezenți, nu înainte de a ține și un moment de reculegere în memoria victimelor nevinovate din estul Ucrainei.

La început a vorbit Excelența Sa ambasadorul Ucrainei Teofil Bauer, care a evidențiat relațiile bune existente între România și Ucraina, precum și perspectivele legate de această fructuoasă colaborare.

Doamna Colotelo a fost cea care a prezidat desfășurarea acestui eveniment și cea care a dat cuvântul celor prezenți pentru a-și exprima ideile.

Dintre cei de față și-au prezentat activitatea domnul Mychailo Mihailiuc, un scriitor de suflet, un om

activ și deschis care a subliniat faptul că creația literară a scriitorilor ucraineni din România nu este o simplă „maculatură“, ci o adevărată creație artistică a celor ce o reprezintă, care trebuie cunoscută înainte de a fi criticată.

Din generația poezilor consacrați a luat cuvântul domnul Ivan Covaci, care și-a prezentat biografia și activitatea sa literară, recitând unele din bogatele sale creații.

Nu s-a lăsat mai prejos nici generația mai tânără reprezentată prin talentatul scriitor-umorist Mychailo Traista, care din bogata sa „traistă“ de povestiri și-a revărsat cele mai frumoase creații, delectând pe cei prezenți cu câteva lecturi din scrierile sale.

A fost prezentată cartea domnului Ștefan Buciuta, președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, intitulată „Slovom i dilom“ (Prin cuvânt și faptă), în care este reflectată vasta sa activitate din cadrul Uniunii, din Parlament și din activitățile sale pe plan internațional.

După aceste frumoase prezentări

a luat cuvântul doamna Irina Moisei care și-a prezentat viața și creațiile sale, încântând publicul prin prezența ei.

În continuare, actrița Doina Ghițescu, a recitat cu talentul ei binecunoscut câteva versuri din creațiile poezilor ucraineni, atât din România, cât și din diasporă.

Acest moment emoționant a fost urmat de recitarea unei poezii, de către doamna Virginia Tcaciuc, scrise de fostul ei soț. A urmat recitarea unor poezii de către un prieten al domnului Traista, după care cei prezenți au fost invitați la o agapă frățescă înaintea căreia cei prezenți au cântat emoționant rugăciunea „Otce naș“ (Tatăl nostru) în ucraineană.

Acest eveniment, precum și unele interviuri au fost înregistrate de Radio România Internațional, doamna Știrbă-Ardelean Cristina, o doamnă deosebită care aduce, prin intermediul radioului, toate activitățile ucrainenilor în casele noastre.

Nădăjduim că astfel de evenimente se vor desfășura cât mai des, pentru ca oamenii să se întâlnească și să dialogheze între ei, iar publicul să afle cât mai multe din creațiile oamenilor de cultură ucraineni din România.

Ioan-Ostap LUPȘAC

Se spune că în țara noastră, frumoasa Românie, trăiesc foarte mulți ucraineni, dar din datele statisticii oficiale nu prea rezultă acest adevăr. Eu sunt mândră că sunt cetățean român de etnie ucraineană, deci din start cunosc două limbi.

Din iulie anul trecut, adică din 2013, și până în prezent s-a scurs un an de zile de când la conducerea UUR - filiala Suceava se află dl ing. Boreşlaw Petraşuc. Din momentul preluării funcției este un neobosit luptător, cu multă ambiție, curaj și încredere. Este mereu în căutare de acei ucraineni care încă nu au fost descoperiți. În decursul acestui an a organizat foarte multe acțiuni (concursuri, festivaluri, mese rotunde, simpozioane etc.), încercând să adune în jurul său cât mai mulți ucraineni. S-a mai scris și în presa locală și în cea a UUR despre multe acțiuni ale filialei Suceava a UUR.

Aș vrea să mă refer la o acțiune frumoasă, organizată în data de 13 iulie 2014, care s-a desfășurat în localitatea Ploșcii, comuna Izvoarele Sucevei. Invitația suna în felul următor: „Vă invităm cu drag la 13 iulie 2014, duminică, zi de sărbătoare, ca la strânsura-n Bucovina, la cel mai frumos și grandios spectacol de muzică și voce bună cum nu s-a mai văzut. Vor fi prezenți soliști

ÎN CĂUTARE DE UCRAINENI

desfășura în comuna Izvoarele Sucevei, sat Ploșcii. Vă așteptăm cu drag cu mic cu mare ca la zi de sărbătoare“.

La acest festival, a fost invitat și grupul vocal „Vocile Negostinei“, care între timp și-a mărit numărul membrilor și se află sub bagheta domnului prof. Cramar Nicolaie.

Satul Ploșcii este așezat în adâncul munților Bucovinei. Când am ajuns în cătun, am zărit 3-4 case, o toloacă, în mijlocul căreia se afla o scenă amenajată cu gust cu covoare ucrainene, bucovinene, iar pe vârful unui deal înalt, o frumoasă biserică. Mă gândeam cui vom cânta și vom da spectacol, unde sunt oamenii, ucrainenii pe care îi căutăm? Nu ne va asculta nimeni în afară de organizatori. Dar m-am înșelat, am urcat dealul și am ajuns la biserică. Aici au început să se adune oamenii de pe dealuri și văi, iar biserica a devenit neîncăpătoare pentru cei prezenți.

Slujba a fost oficiată de doi preoți: părințele paroh Mihail Mehno, care slujește la biserica Ploșcii și biserica Bobeica, iar ca invitat a fost preotul slujitor la Mănăstirea Moldova-Sulița, Gheorghe Bodărlău. Sfânta Liturghie s-a ținut bilingv, iar răspunsurile au fost date de grupul vocal „Vocile Negostinei“, care face parte și din corul bisericii. Când am coborât la orele amiezii, lumea s-a adunat în fața scenei. Mulți ucraineni dornici să asculte în limba lor maternă au aplaudat melodiile, cântecele și dansurile etniei noastre.

Dl prof. Gheorghe Cega, prezentatorul spectacolului a scos în evidență talentul și dăruirea celor

de pe scenă. Au fost prezente următoarele formații: taraful din Rogojesti, județul Botoșani în fruntea căruia se află domnul Scutelnicu cu frumoasele-i cântece în limba maternă; ansamblul de dansuri „Kozaciok“ din Bălcești condus de prof. Șoiman Petru, dar care de data aceasta a delegat-o pe domnișoara Nicoleta Daneliuc cu o parte din formație, deoarece ceilalți au fost prezenți la o altă manifestare; grupul vocal mixt „Vocile Negostinei“ având ca dirijor pe dl prof. Cramar Nicolaie, care a interpretat câteva cântece ucrainene de suflet; formația vocal-instrumentală locală din Ploșcii.

vocali și instrumentiști, dansatori din Bucovina dragă, care o să vă încante sufletele și inima, la „Festivalul huțului din Bucovina“, care se va

Organizatorul manifestării a fost Uniunea Ucrainenilor, iar animatorii acestei acțiuni au fost domni Vasile Mehno și Filuță Mehno, care au depus mult efort fizic dar și mult suflet și dragoste pentru ucraineni.

Pe chipul oamenilor se citea bucurie și mulțumire, dar și admirație și respect pentru organizatori și față de etnia ucraineană. Toți vorbeau numai ucraineste și spuneau că așa știu să se distreze huțului ucraineni din Bucovina.

Deci, ucrainenii se află răsfirați prin toată țara, chiar și pe cele mai înalte dealuri, în munți și văi, la câmpie sau la șes, numai că trebuie să-i căutăm, să-i identificăm și să ne unim în bună înțelegere. Avem nevoie de același gând, același țel și aceeași năzuință.

Felicia GRIGORAȘ

Ucrainenii sătmăreni știu să-și cinstească poetul național

I-am cunoscut mai bine pe vecinii noștri, predând limba română la Universitatea de Stat din Ujhorod timp de cinci ani. I-am cunoscut și-i cunosc pe ucrainenii ce trăiesc aici, alături de noi și împreună cu noi în județul Satu Mare. Toată cinstea acestei frumoase părți a cetățenilor români pentru tot ceea ce fac și mai ales pentru faptul că știu să aprecieze valorile, să le prețuiască și să le omagieze!

A apărut o carte de excepție, dedicată poetului național Taras Șevcenko, apostol al poporului ucrainean, ediție realizată cu prilejul aniversării a 200 de ani de la nașterea marelui poet. Mihai Macioca se dovedește un om puternic prin simțire, alături de Vasile Moiş, redactorul acestei minunate ediții, prin conținut, grafică și tehnoredactare a Irinei Moisei. Am întâlnit în carte o serie de colaboratori, distinși prin activitate și condei: Pavel Prodaniuc, Liuba Horvat, Bogdan Moisei, tânăra Adriana Horvat sau Valeriu Macioca. Am întâlnit o serie de texte realizate de autori din Ucraina, texte de o adevărată valoare științifică. Tot atât de valoroase sunt biografiile și sintezele în engleză, cartea dorindu-se a fi utilă mult peste hotarele celor două țări.

Un motto extras din versurile lui Taras Șevcenko devine un îndemn valabil și astăzi pentru tot neamul ucrainean: „Suspină Niprul larg, se zbate./ Iar vântul șuierând turbat.../ Ridică valunvolburat“. Nu întâmplător Taras Șevcenko este considerat „Cobzarul“ cel patriot, care toată viața și-a dedicat-o deșteptării conștiinței naționale a ucrainenilor. Cei din Satu Mare, prin Simpozionul internațional, prin lansarea ediției bilingve a

cărții „Cobzarul“, alături de volume din opera ilustrului poet național, marelui tribun al poporului său, a demonstrat tăria, unitatea și demnitatea ucrainenilor noștri, pe care-i admirăm și le suntem mereu ca frați!

Consiliul Local și cel Județean, prefectul județului Satu Mare, au fost mereu încântați de gesturile făcute de populația ucraineană de a-și cinstit eroul, de a-și păstra frumoasele tradiții culturale, obiceiurile și datinile. Știu că am întâlnit acolo, în Ucraina, cele mai frumoase coruri, formații de dansuri populare, sportivi de excepție, balet, circ, cântăreți de operă, spectacole de toată lauda, încât sala mare a Teatrului de Stat din Ujhorod și Kiev deveneau neîncăpătoare. Doamne, ce popor dornic de a se manifesta în domeniul culturii și artei, liberi în a-și alege direcția. Ce școli de artă, cu rezultate de excepție în pictură, sculptură, grafică – nu departe de noi, la Mukacevo sau Ujhorod. Nici n-ai crede ce expoziții de pictură sunt mereu vernisate și câți colaboratori străini de valoare expun, printre care mulți sătmăreni și băimăreni. Aceste lucruri ne unesc într-un respect reciproc ce ni-l datorăm unii altora!

Mihai Macioca a transmis și transmite, alături de membrii filialei Uniunii Ucrainenilor din România, mulțumiri pentru reușitele colaborării, iar ediția de față și cele 21 lucrări de specialitate prezentate la simpozion demonstrează interesul pentru a face cunoscută viața, activitatea și opera lui Taras Șevcenko. Mai mult, în partea a II-a și a III-a a ediției, este prezentat ceremonialul de conferire a Diplomei de laureat al premiului cu numele poetului, lui Mihai Macioca, pentru merite

deosebite, subliniate de nouă vorbitori, buni cunoscători ai frumoasei activități desfășurate de-a lungul anilor. O frumoasă prezentare a ceremoniei de la bustul lui Taras Șevcenko, cu șase intervenții înălțătoare, în care se dă o notă înaltă personalității lui Taras Șevcenko, parcă îndemnându-ne pe toți să facem cunoștință cu idealurile lui, cu năzuința de mai bine și cu vasta sa operă intrată în patrimoniul literaturii universale, alături de marii poeți ai lumii.

Mi s-a părut interesantă introducerea a 38 de poze color reprezentând personalități marcante ale municipiului și județului, ale celor străini și invitaților. La fel sunt prezentate un număr de 28 de poze color cu secvențe de la ceremonia acordării Diplomei domnului Mihai Macioca, încât data de 23 martie 2013 rămâne neștersă în calendarul culturii ucrainenilor din România și nu numai. Impresionante sunt cele 23 poze de la ceremonia de comemorare a poetului de la bustul din parcul „Vasile Lucaciu“.

Cartea, în final, aduce o renaștere spirituală a cititorului prin reproducerea tablourilor picturii lui Taras Șevcenko, pe o tematică, pe cât de simplă, pe atât de pătrunzătoare. De ce? În tablourile sale este văzută Ucraina, în mod direct, prin ochii autorului, al cărui autoportret reușit deschide parcă o imensă expoziție de pictură, de o valoare inestimabilă. Cele 26 de reproduceri, pe o tematică diversă, reușesc să ne transpună în niște vizitatori neavizați, care după vernisaj, plecăm mai buni, mai trainici și mai umani!

Felicitări, stimați autori, participanți, creatori de frumos, felicitări ucrainenilor din județul nostru și de pretutindeni pentru felul de a fi, de a vă comporta și de a fi în pas cu noul, cu buna înțelegere a vieții de zi cu zi!

Teodor CURPAȘ

Așteptată cu multă nerăbdare de locuitorii orașului Gura Humorului din județul Suceava, de cei din localitățile limitrofe și din județele învecinate, dar mai ales de numeroșii turiști străini, actuala ediție a „Zilelor orașului“ s-a desfășurat în perioada 10-13 iulie. Deși vremea capricioasă punea sub semnul întrebării desfășurarea normală

Prezențe ucrainene la „Zilele orașului“

au fost răsplătite cu diplome de către juriul internațional din care a făcut parte și domnul Iurie Levčik din Ucraina.

Cu mult interes a fost urmărită și tradiționala paradă a portului popular bucovinean, inclusiv, al etniilor din această parte a țării, care s-a terminat cu

Iurie Levčik, membru al juriului felicitând-o pe Aleksandra Ionașcu din Cernăuți

a acestei ediții, ameliorarea ei în a doua parte a perioadei a împărțiat orice urmă de îndoială, făcându-i să-și schimbe părerea chiar și pe cei mai sceptici.

„Zilele orașului“ constă în totalitate într-un festival considerat a fi „Festivalul festivaluri-

Kazahstan, Japonia, Finlanda, India, Indonezia, Maroc, Peru, dar și din multe țări europene.

Din Ucraina a participat un număr record de exponanți: Konsteantyn Kazancev, Ihor Lukacenko, Serhi Fedko, Oleh Laktiev, Valeri Momat, Henadi Nazarov, Michael Maievskyi, Oleh Gutsol și Volodymyr Kazanovskyi, ale

căror lucrări, prin originalitatea lor, au captat atenția vizitatorilor.

Foarte așteptat a fost „EuroRitm Internațional Muzic Festival“, festival internațional de muzică ușoară pentru tineret care

Kristina Severin din Kiev

s-a desfășurat în aer liber pe scena mare din parcul Ariniș, având două secțiuni: secțiunea 15-20 ani și secțiunea 21-35 ani. În cadrul lor și-au etalat talentul 40 de tineri din România, Ucraina, Bulgaria, Malta, Republica Moldova, Turcia și Kazahstan. La acest festival, din Ucraina au participat Aleksandra Ionașcu din Cernăuți la prima grupă și Kristina Severin din Kiev la a doua grupă. Ambele participante s-au remarcat prin modul deosebit de interpretare a cântecelor, fiind mult aplaudate de public.

Conform regulamentului, fiecare participant

a interpretat câte două cântece, primul fiind în limba țării pe care o reprezenta, iar al doilea, la alegere, într-o limbă străină.

Aleksandra Ionașcu a interpretat cântecele „Rugă pentru Ucraina“ („Molytva za Ukrainu“) și „Apa curge“ („Tece voda“), iar Kristina Severin - cântecele „Voi aștepta“ („Budu cekaty“) și „Te voi iubi mereu“ („I will love again“).

Cele două cântărețe, împreună cu ceilalți participanți, la sfârșitul festivalului,

prezentarea de către fiecare grup participant a unui program artistic (cântece sau dansuri) pe scena mare din parcul Ariniș. Etnia ucraineană

a fost reprezentată de formația de dansuri „Kozaciok“ din Bălcăuți, care a prezentat un dans ucrainean. Formația de dansuri din Siret a susținut o combinație de dansuri etnice și românești.

Dintre celelalte activități din cadrul festivalului amintim și acțiunile cultural-artistice, precum cea a Fanfarei și Ansamblului folcloric „Haiducii“ din Rezina - Republica Moldova, spectacolele folclorice cu interpreți îndrăgiți ai cântecului popular (Alexandru Brădățan, Angelica Flutur, Viorica Macovei și alții), dar mai ales, mult așteptatele concerte extraor-

dinare ale formațiilor: Fără zahăr, Diana Căldăraru Band, Xonia, Phoenix și Direcția 5, dar și recitalul Mădălinei Lefter sau spectacolul-comedie al grupului Vouă.

Ca și la edițiile precedente ale „Zilelor orașului“, această ediție s-a încheiat cu un splendid foc de artificii marcând și de această dată succesul deplin al manifestărilor desfășurate spre lauda organizatorilor și a gazdelor. Succesul actualului ediții constituie însă și chezașia unui nou succes al viitoarei ediții a „Zilelor orașului“, așteptate cu multă nerăbdare de toți amatorii de frumos, de cântec, joc și voie bună.

Iarema ONEȘCIUC

Ansamblul de dansuri „Kozaciok“ din Bălcăuți

lor“, deoarece include o multitudine de activități. Și în acest an, festivalul a cuprins ample activități devenite tradiționale, dintre care amintim „Nunta de Aur“ pentru cuplurile fericite care anul acesta au împlinit 50 de ani de la căsătorie, „Târgul meșteșugarilor“, „Parada căinilor ciobănești din Bucovina și a cailor de rasă“ și altele. Dar cele mai importante acțiuni au fost festivalul intitulat „Umor la... Gura Humorului“ și Festivalul Internațional de Muzică EURORITM. Primul festival desfășurat în incinta muzeului local a fost Festivalul Internațional de Grafică Satirică și Literatură Umoristică „Umor la Gura Humorului“, ediția a XXIV-a.

În cadrul acestuia și-au prezentat lucrările autori din 34 de țări, unele îndepărtate, precum Argentina, Brazilia, China, Cuba, Columbia,

Formația de dansuri din Siret

Din activitatea deputatului UUR în perioada 28-31 iulie 2014

Dl deputat Ion Marocico alături de ucrainenii huțuli din Brodina

În perioada 28-31 iulie 2014, deputatul Ion Marocico, reprezentantul Uniunii Ucrainenilor din România în Parlamentul României, a efectuat, împreună cu o echipă a postului TVR1, o serie de vizite în comunitățile de ucraineni din zona Bucovinei în vederea prezentării și promovării tradițiilor și obiceiurilor acestora.

Îi, cât mai ales importanța comunicării lor mai departe. Costumele populare tradiționale pe care membrii comunității le-au purtat cu mândrie la întâlnirile avute, obiectele etnografice menținute în stare foarte bună la Muzeul din Ulma, cântecele interpretate de ansamblul „Polonyinka“ din Paltinu, meșterul potcovitului cailor huțuli

cântecului și dansului „Huțulca“ de către o formație tradițională de muzică instrumentală din satul Lupcina și Măgura din comuna Ulma, demonstrează că valorile culturale de bază ale ucrainenilor huțuli din Bucovina sunt încă vii, fiind păstrate nealterate și transmise cu responsabilitate din generație în generație.

La Siret, programul deplasării a cuprins, pe lângă dialogul cu reprezentanții comunității ucrainene din localitate, și o vizită la Liceul „Lațcu Vodă“, ocazie cu care a avut loc o întâlnire la care au participat primarul orașului Siret și elevi care au optat pentru efectuarea studiilor liceale în limba ucraineană.

În ziua de marți, 29 iulie a.c., domnul deputat Ion Marocico și echipa TVR1 s-au deplasat în Ucraina, la Cernăuți, unde au fost vizitate și realizate filmări la Universitatea Națională „Iuri Fedkovyci“ din Cernăuți, unitate de prestigiu pentru învățământul superior ucrainean, precum și la Muzeele „Taras Șevcenko“ și „Olha Koby-

Dl deputat Ion Marocico alături de ucrainenii huțuli din Paltinu

Ucrainenii huțuli din Lupcina - Ulma

Pe parcursul filmărilor în localitățile Paltinu, Vatra Moldoviței, Lupcina, Ulma și Brodina (județul Suceava), ucrainenii huțuli au scos în evidență nu numai frumusețea și originalitatea unor obiceiuri prea puțin cunoscute în afara comunită-

de munte sau al încondeierii ouălor la Brodina, tainele diverselor feluri de mâncare cu specific ucrainean prezentate la Paltinu-Vatra Moldoviței și Brodina, tradițiile huțule cu cai, precum și implicarea totală în prezentarea

În vederea susținerii bisericii ca spațiu de conservare și promovare a valorilor populare tradiționale din comunitățile de ucraineni, cât și pentru trecerea în revistă a unor probleme, au fost organizate întâlniri și s-au purtat discuții cu preoți ortodocși și greco-catolici care oficiază slujbe religioase în limba ucraineană, în diverse localități din județul Suceava (parohiile Negostina, Bălcăuți, Dărmănești 2, Caciaca, Maidan, Siret, Rădăuți, Suceava etc.).

leanska“, figuri emblematice ale culturii ucrainene.

Și pe această cale, domnul deputat Ion Marocico transmite mulțumiri pentru profesionalismul și disponibilitatea de care a dat dovadă întreaga echipă a postului TVR1 care a luat parte la întâlnirile cu reprezentanții comunității de ucraineni din Bucovina, în mod deosebit doamnei Nicoleta Epure, realizatoarea emisiunii Europolis.

Ion MAROCICO

Apariție editorială

În Editura „RCR Editorial“ a apărut cartea „O viață în slujba ucrainenilor“ de Ștefan Buciuta, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, care este și un împătimit al presei scrise.

Cartea adună în capitolele sale aspecte din istoria ucrainenilor din România, probleme comunitare, de organizație, evenimente culturale. Ea are o valoare documentară indiscutabilă, fiind o mărturie pentru prezent și viitor.

Cartea merită să fie cunoscută de cititorii din România.

Curierul ucrainean

La Universitatea Națională „Iuri Fedkovyci“ din Cernăuți

În luna iunie activitatea organizației județene Timiș a UUR a fost foarte animată.

Începând cu pregătirea Turneului de Fotbal - ediția cu nr.2 a tinerilor ucraineni și terminând cu vizita echipei naționale de baschet a Ucrainei.

Organizația de tineret al cărei președinte este dl Sorin Șpilca s-a ocupat de toată organizarea acestui turneu. Începând cu selecția jucătorilor, deoarece am dorit ca echipele să fie formate numai din fotbaliști de etnie ucraineană, apoi formarea echipelor, a grupelor, tragerea la sorți a ordinii meciurilor etc. Cu greu au reușit să găsească arbitri, deoarece încă se aflau în plin campionat.

Jucătorii noștri au fost sceptici în ceea ce privește organizarea turneului și dezamăgiți că în ediția cu nr. 1, de anul trecut, nu au fost chemați la o preselecție națională în vederea participării la turneul final din Ucraina, la care au luat parte numai cei din Maramureș, de parcă numai ei știu să joace fotbal și numai lor li se cuvine totul, așa cum ni s-a propus la ședința Consiliului UUR.

Am spus „sceptici“ deoarece, în acea perioadă, la Timișoara, se înregistrau cele mai ridicate temperaturi, până la 40 grade; ne era teamă de insolații, dehidratări din cauza căldurii excesive, dar, cum competiția era înscrisă în programul de acțiuni a UUR, a trebuit să ne mobilizăm.

Astfel, la data de 6 iulie, ora 13,00, la baza sportivă din localitatea Soca, au fost prezente echipele de fotbal din Știuca, Pietroasa Mare, Timișoara și, bineînțeles, Soca. Aproape toată suflarea din localitate a fost prezentă pe teren.

Trebuie să felicit și să mulțumesc conducerii organizației locale a UUR pentru mobilizare și organizare, apoi preotului Ivan Ardelean, care a

ținut locul fiului, Cristian Ardelean, preot paroh al bisericii ortodoxe ucrainene din Soca, preot care a transmis în biserică mesajul de a fi toată lumea la această manifestare sportivă.

Așadar, meciurile au început într-o atmosferă de sărbătoare, fanii sprijinindu-și echipele favorite, totul într-o atmosferă de fairplay.

Organizatorii s-au străduit și au reușit să facă atmosferă plăcută cu aducerea unei stații, muzică ucraineană, bufet bine asortat cu băuturi răcoritoare.

Meciurile au fost antrenante, fotbaliștii s-au ridicat la nivelul așteptărilor noastre, chiar dacă, pe ansamblu, cel care a dominat a fost soarele. În urma disputării meciurilor, clasamentul a fost următorul: Știuca, Soca, Pietroasa Mare, Timișoara.

Din partea Uniunii Ucrainenilor din România, principalul organizator, au fost acordate participanților diplome și cupe. De asemenea, au fost oferite diplome celui mai bun fotbalist și celui mai bun arbitru. Cel mai tânăr fotbalist, participant la Turneul de fotbal a fost Bihuneț Claudiu - 14 ani, iar cel mai în vârstă antrenor Beuca Petru, președintele organizației locale Pietroasa Mare a UUR.

Sărbătoarea a continuat cu repriza de prelun-giri la care au ieșit învingători toți cei prezenți.

DE PRIN TIMIȘ ADUNATE

Trebuie felicități membrii Comitetului filialei Timiș a UUR, prezenți „in corpore“, apoi gazdele noastre din Soca, care s-au străduit și au reușit să ne ofere clipe de neuitat, atmosferă plăcută și confortul necesar.

Turneul s-a încheiat cu anunțul că ediția cu nr.3 se va desfășura în localitatea Pietroasa Mare.

Orașul Timișoara a organizat „Festivalul Inimilor“, în perioada 9 - 12 iulie, la care au fost invitate formații artistice din orașele altor țări cu care s-a înfrățit. Din Ucraina a fost prezentă formația „Gorgany“ din Lviv. Programul lor a fost spectaculos și a cules numeroase aplauze din partea spectatorilor prezenți în Parcul Rozelor, locul de desfășurare a festivalului. Formația „Gorgany“ a fost invitată și la Băile Herculane, unde, de asemenea, s-a prezentat foarte bine și a fost apreciată pe măsură. Pe perioada șederii în România, oaspeții din Lviv au fost însoțiți permanent de Buciuța Ștefan, membru fondator al organizației UUR Timișoara, de altfel un împătimit al folclorului ucrainean, un iubitor al viorii cu care deseori ne încântă.

Pe această cale, îi mulțumim pentru efortul depus.

În perioada 20-28 iulie, la Timișoara s-a organizat Turneul Final al Campionatului European de Baschet feminin - juniori (U 18).

Am fost informați că participă și naționala Ucrainei, astfel că ne-am mobilizat din nou tot Comitetul UUR Timiș și am stabilit întâlnirea cu delegația. A fost foarte emoționant, deoarece tinerele baschetbaliste din Ucraina nu au știut de exis-

tența etniei ucrainene în Banat. Surpriza a fost și mai mare atunci când au vizitat „Cartierul Ucrainean“ din Timișoara, care se întinde pe 3000 mp și cuprinde: Casa Culturală Ucraineană, Centrul de Perfecționare și Educare a Copiilor, biserica din lemn, dar și noua construcție din cărămidă a Bisericii Ortodoxe Ucrainene.

Ne-au felicitat pentru eforturile enorme pe care le depunem în folosul comunității ucrainene, pentru faptul că nu ne uităm tradițiile, portul popular, dar și limba maternă - limba ucraineană.

Întâlnirea a fost foarte emoționantă, au fost încantați de istoria stabilirii ucrainenilor în România și în Banat, au ascultat prezentarea și realizările UUR, filiala Timiș. Timpul a trecut

foarte repede, discuțiile au fost frumoase, animate de dialectele vorbite de fiecare din zona din care provine. Am avut șansa și privilegiul de a-l avea în mijlocul nostru și pe dl Marocico Ivan, deputat al minorității ucrainene în Parlamentul României, care le-a vorbit oaspeților noștri despre munca asiduă pe care o face în folosul ucrainenilor din România, dar și buna colaborare cu Ambasada Ucrainei la București și despre relațiile cu Ucraina.

La finalul întâlnirii s-a făcut schimb de fanioane naționale. Comitetul UUR Timiș a dăruit fiecărui component al lotului național de baschet al Ucrainei câte un pliant despre noi, ucrainenii din Banat, câte un pix inscripționat UUR, câte o carte în limba ucraineană a scriitorilor Iuri Cega, Ștefan Buciuța și Mychailo Traista.

În final ne-am despărțit, urându-ne reciproc multe succese și în cor am strigat „Slava Ucrainii!“, „Heroiam slava!“, iar eu închei zicând la rândul meu, să aveți încredere în UUR și în bisericile ucrainene din România.

Slavă ucrainenilor!

Radio România Reșița și-a sărbătorit majoratul

Sărbătoarea s-a derulat pe durata 1 - 7 august, deoarece au foarte mulți colaboratori, iar fiecare a avut ceva de spus.

Pentru că răspund de județele Caraș Severin și Arad, fiind și prim-vicepreședinte, am avut onoarea și deosebita plăcere de a fi prezent, în una din zile, la serbarea majoratului.

Prin intermediul Radio Reșița, limba ucraineană se poate auzi în fiecare luni, de la ora 19,00, deci, apariție săptămânală, prin vocea inegalabilă a Simonei Liber-Lăncrăjan, un foarte bun redactor și organizator de emisiuni radio.

În virtutea funcției pe care o dețin și a colaborării foarte bune între instituțiile noastre, am fost invitat să rostesc câteva cuvinte, o scurtă alocuțiune. Iată ce am spus audienței și, în direct, ascultătorilor postului de radio:

„Radio România Reșița, comunitatea ucraineană din Banat îți mulțumește că ești. De 18 ani ești prezent zi de zi în viața noastră, ne informezi cu toate bunele și relele care decurg

din apartenența la acest spațiu geografic, promovezi cultura minorităților ce trăiesc în Banat. Diversitatea multietnică ce caracterizează Banatul, devenit etalon pentru mulți din țară, a fost și este promovată de Radio România Reșița.

În această perioadă a existenței tale, faptul că am intrat în Europa, că suntem europeni, ne place să credem că am contribuit și noi, ucrainenii trăitori în Banat, alături de Radio România Reșița.

Este o mare realizare faptul că limba ucraineană pătrunde și se ascultă în casele noastre prin intermediul Dvs.

Acum, la ceas aniversar, la sărbătorirea majoratului, îți dorim emisiuni cât mai plăcute, viață lungă tuturor colaboratorilor și echipei Dvs., multe realizări, cât mai mulți ascultători. Așadar, La mulți ani, Radio România Reșița!“

În continuare, au fost depănate amintiri, evenimente din colaborarea noastră, la un plăcut cocteil.

Materiale semnate de **Iura HLEBA**, președintele filialei Timiș a UUR

LA HRAMUL BISERICII ORTODOXE UCRAINENE „SF. VOLODYMYR“ DIN LUGOJ

De când s-a construit biserica ortodoxă ucraineană din Lugoj, credincioșii ucraineni de aici și din împrejurimi au plăcerea de a participa la hramul ei. Anul acesta, la 27 iunie, ei au participat cu bucurie la Sfânta Liturghie oficiată de un sobor de preoți în frunte cu vicarul bisericilor ucrainene, preo-

pentru slujitorii bisericii ortodoxe ucrainene“.

Slujba a fost oficiată în limba ucraineană și română, iar corul bisericii a dat răspunsurile în limba ucraineană.

Cuvântul de înțelepciune al preoților a pătruns în sufletul și în inima credincioșilor

tul I. Pițura și ieromonahul Ignatie, de la Mănăstirea ortodoxă ucraineană „Sf. Ioan Botezătorul“ din Ruscova, Maramureș, nu demult blagoslovit de episcopul Varlaam din București cu rang de stareț. Au fost prezenți și reprezentanții altor culte din Lugoj: reprezentantul comunității evreiești, protopopul Bisericii Romano-Catolice, delegatul Bisericii Greco-Catolice, precum și reprezentanții oficiali: dl Iura Hleba, președintele filialei Timiș a UUR, dl viceprimar al Lugojului, Alin Tech, prof. dr. Mihai Decun, membru al Academiei de Științe Agricole și

care au ieșit din biserică mai bogăți sufletește și cu mai multă energie pozitivă. Frumoașe pilde și cuvinte de învățătură au fost rostite de vicarul I. Pițura care a amintit de primele sale vizite în Banat în căutarea de preoți ucraineni pentru a se ruga și a sluji în limba ucraineană.

Putem spune cu certitudine că biserica adună oamenii în sânul ei, făcându-i fericiți, ei au prilejul să se revadă, să se întâlnească, să se bucure. După Sf. Liturghie, ca în fiecare an, a avut loc slujba de pomenire a morților enoriașilor ucraineni.

La sfârșitul Sfinței Liturghii, protopopul I. Albiciuc, parohul bisericii, a salutat prezența oaspeților și le-a mulțumit tuturor. Adresându-se preotului vicar, celorlalți preoți, tuturor reprezentanților autorității locale, a amintit cu emoție bucuria trăită acum 25 de ani când s-a sfințit locul pentru construirea bisericii,

Silvice, ucrainean din Timișoara, care a așternut în Cartea de Onoare a bisericii frumoase cuvinte, la sfârșitul Liturghiei, din care citez: „Îmi exprim recunoștința față de protopopul bisericii, I. Albiciuc, față de colaboratorii UUR și toată autoritatea care s-au ostenit pentru înălțarea acestei biserici de o frumusețe deosebită, împlinirea dorinței de a avea un loc de închinăciune pe măsura credinței față de Dumnezeu a oamenilor din aceste locuri. Dumnezeu să dea putere și înțelegere ucrainenilor de pretutindeni pentru a trece cu bine prin criza în care se află Ucraina. Cu aleasă dragoste și recunoștință

în anul 1990. După cuvinte de mulțumire, corul bisericii a cântat atât în limba ucraineană, cât și în limba română „Mnohaia lita! La mulți ani!“.

Tot la final a fost cântat cântecul religios închinat Sfântului Volodymyr care se cântă mereu în biserica noastră.

Putem spune că nimic nu este mai frumos decât să fim cu toții împreună, în iubire, iertare, toleranță, ceea ce ne învață biserica să practicăm în viața noastră.

Anna BEREGHI

Sărbătorirea hramului bisericii „Sf. Petru și Pavel“ din Suceava

Biserica ucraineană „Sf. Petru și Pavel“ din Suceava a fost construită în anii de după evenimentele din decembrie 1989. Printre cei ce au contribuit decisiv la realizarea acestui obiectiv religios s-au aflat parohul bisericii, părintele Mihai Maghiar, precum și Boreslaw Petrașuc, actualul președinte al filialei Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România.

Duminică, 29 iunie a.c., la Suceava (cartier Zamca), a fost sărbătorit hramul bisericii ucrainene „Sf. Petru și Pavel“. Slujba religioasă prilejuită de acest eveniment a fost oficiată de un sobor de 5 preoți, în frunte cu

părintele Mihai Maghiar. La această mare și frumoasă manifestare religioasă a participat Excelența Sa Vasyl Boieciko, consulul general al Consulatului General al Ucrainei la Suceava. Din partea comunității ucrainene au participat credincioși din municipiul Suceava și din localitățile ucrainene din județ (Bălcăuți, Brodina, Călinești-Cuparencu, Dănila, Dărmănești, Gropeni, Ipotești, Măriței, Milișăuți, Negostina, Rădăuți, Siret, Șerbăuți, Ulma, Vășcăuți etc).

La reușita manifestării și-au dat concursul și unii credincioși din județele Botoșani (satul Rogojești) și Maramureș (comuna Ruscova), precum și foștii cântăreți de la grupurile vocale „Soacrele“ și „Vocile Negostinei“. Întreaga conducere a filialei Suceava a UUR a fost și ea prezentă la manifestare.

Livia COVACI

Pelerinaj între Betleem și Sinai

Cu siguranță, pentru oricine, visul vieții este să ajungă în Locurile Sfinte, fiindcă la Ierusalim se află leagănul creștinismului, loc sfânt în Țara Sfântă - Israel, în care trăiește poporul sfânt - evreu, în mijlocul căruia s-a născut din Cuvânt, prin Fecioara Maria, unicul fiu al Domnului Atotputernic, venit pe Pământ ca să ispășească păcatele omenirii pentru a o salva de veșnicia morții prin șansa Învierii: „Eu sunt Învierea și Viața; cine crede în Mine, chiar dacă moare, va învia. Și toți cei ce trăiesc și cred în Mine, nu vor muri nicicând” - mărturisește Sfânta Evanghelie din Apocalipsă prin apostolul Ioan (11:20-26). Așadar, numai prin credință se poate mântui omul, însetat de Dumnezeu, asemenea ciutei: „care își dorește apa pâraielor, așa cum își dorește sufletul meu pe tine, Doamne (Psaltire, 42:1). Spre Țara Sfântă ne mână o chemare lăuntrică, ca înspre rugăciune, spre Patria Creștinismului, alături de Isus Hristos, locul nașterii sale, al vieții de toate zilele, al patimilor sale, al morții și-al Învierii, acolo, unde se află Sfântul Mormânt - Centrul Creștinismului și-al Bisericii lui Hristos, singurul loc sfânt, care adună de milenii toți creștinii, în speranța mântuirii. De aceea, Ierusalimul cu locurile sale sfinte este asaltat zilnic de turiști și pelerini ce vin la izvoarele sfințeniei să se adape fericiți din izvorul veșniciei, pășind pe urmele lui Isus Hristos, ale Maicii Domnului, ale marilor apostoli și sfinți mucenici, nevoindu-se aici, în orașul sfânt, prin Pustiul Iudeii și-al Egiptului - la Sinai, Muntele Sfânt, unde Moise a primit de la Dumnezeu TABLE LEGII, la Mănăstirea Greacă Ortodoxă Sf. Ecaterina de Alexandria, cel mai vechi centru monastic, de circa 1400 de ani, la mormintele patriarhilor Vechiului Testament etc.

Grupul de turiști ai Sf. Parascheva de la Iași și-ai Patriarhiei Bucureștiului a început pelerinajul pascal de la Betleem, unde am fost găzduiți în primele zile, locul nașterii Mântuitorului nostru Isus Hristos, acum în Palestina, unde s-a născut David și a fost uns rege al Israelului (Regi 16 1-13), iar soția lui Iakov - Rahila, una dintre cele patru mame biblice își doarme aici somnul de veci, locul unde prorocul Miheia a vestit că aici se va naște regele Israelului: „Și tu Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel, iar obârșia Lui este dintru început, din zilele veșniciei“ (M, 5:1).

Așa a fost să fie, căci Fecioara Maria împreună cu Iosif veniți din Nazaret aici în Betleem la recensământ și, neavând unde să nască, va da zile Pruncului Isus în ieslea marcată acum, din Biserica Nașterii Domnului, de steaua cu 14 colțuri, ce-a coborât de pe cer, după ce i-a condus pe cei trei Crai de la Răsărit să se închine Noului Născut și să-I facă daruri în aur, smirnă și tămâie, fapt reprezentat în altarul Basilicii dedicate marilor regi persani.

Azi Biserica Nașterii Domnului nostru Isus Hristos impresionează prin vechime, originalitate și somptuozitate, fiind cea mai veche biserică creștină din Țara Sfântă.

Prima biserică din sec. al IV-lea a fost zidită aici de Împăratul Constantin cel Mare și Împărăteasa Elena (anul 326), apoi mărită de Iustinian în sec. al VI-lea (anul 531) și salvată de focul perșilor cuceritori în sec. al VII-lea datorită celor trei regi închinători de pe altar, înțelepți persani, ce i-au trezit la realitate pe urmașii lor, ca să nu pângărească cel mai sfânt

loc de pe fața planetei. În sec. al XI-lea Biserica Nașterii Domnului va purta steagul Cruciaților, apoi după aceștia va fi prădată, dar înnoită în timp de cei mai mari artiști ai epocii. Astăzi Marea Basilică a devenit proprietatea grecilor ortodocși, a Confesiunii Ortodoxe Armene și a Catolicilor Franciscani ce i-au imprimat un somptuos stil gotic, unde grupul nostru în frunte cu părintele-ghid Isai Daniel a intonat trei cântece dedicate Mântuitorului nostru Isus Hristos și Maicii Domnului spre marea bucurie a ierarhului franciscan și, bineînțeles, a ascultătorilor pelerini. Alături de Biserica Iustiniană, Biserica franciscană a fost construită în sec. al XII-lea, având hramul Sfintei Mucenițe a Egiptului Ecaterina și lângă aceasta s-a înălțat drept omagiu Mănăstirea Sf. Ieronim, traducătorul Bibliei în varianta latinei populare - vulgara. Deși au trecut peste 1600 de ani, Biserica Nașterii Domnului, o bijuterie arhitectonică făcută și refăcută în timp, păstrează - cum se exprima arhimandritul Ioanichie Bălan în cartea sa „Pelerinaj la Mormântul Domnului“ - „mireasma binecuvântată a primelor veacuri creștine“ (vezi ediția a VI-a, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2010, pag. 231). Ea are un aspect divin, cu coloane de marmură roșie (44!) și candelabre de epocă, cu trei altare și scări ce duc în Peștera Mântuitorului, unde se află steaua cu 14 colțuri, ce indică locul Nașterii Domnului. Biserica e

Biserica Nașterii Domnului

plină de măreție și mireasmă sfântă la altarele căreia ne închinăm cu evlavie în urma a mii și mii de pelerini, după generații și generații de credincioși. Dintre cele trei altare, două aparțin ortodocșilor, iar unul Bisericii armene. Îți mulțumim, Doamne, că am ajuns aici la Peștera din Betleem - Izvorul Creștinismului lumii și al mântuirii noastre. Din acest loc sfânt în fiecare noapte de Crăciun au loc slujbe sfinte, televizate ale Bisericii Romano-Catolice dedicate Nașterii Mântuitorului nostru Isus Hristos, bucurie sfântă, ce pătrunde în casele noastre.

Această zi de neuitat a fost destinată unei călătorii lungi prin pustiiurile Israelului și ale Egiptului către una dintre cele mai vechi mănăstiri de la poalele Muntelui Sfânt Sinai - „Sfânta Ecaterina“.

În drum spre sfânta mănăstire am avut parte de cea mai mare surpriză a vieții noastre aceea de a poposi la râul Iordan, în locul unde sfântul Ioan Botezătorul l-a botezat pe Mântuitorul Isus Hristos și unde s-a arătat Sfântul Duh sub chip de Porumbel, când s-au auzit din cer cuvintele Domnului: „Tu ești fiul meu cel iubit, întru tine am binevoit“ (Marcu 1, 11), loc sfânt, unde părintele Isai Daniel, ghidul-duhovnic ne-a botezat și pe noi cu apa sfântă a Iordanului. Aproape

de acest loc sfânt se află în pustiu Mănăstirea Sf. Gherasim, locul unde a propovăduit Ioan Botezătorul, locul unde cel mai mare sfânt i-a muștră pe cărturari și pe farisei, dar i-a mângâiat întotdeauna pe cei săraci botezându-i în Iordan în numele iubirii hristice. Aici la Mănăstirea Sf. Gherasim întemeiată în sec. al IV-lea de Sfântul Gherasim de la Iordan se

crede că ar fi poposit Sfânta Familie în fuga ei spre Egipt, despre care stă mărturie astăzi o capelă subterană, ce provoacă și azi pelerinilor emoții pentru soarta Pruncului Isus, a Maicii Domnului și a lui Iosif. După ce ne-am închinat la icoanele mănăstirii, unde s-au nevoit întemeietorul sfântului lăcaș și urmașii săi, am aflat despre ei lucruri extraordinar de semnificative: Sf. Gherasim, în singurătatea pustiei, se împrietenise cu un leu, care l-a slujit până la moarte, dar și după moarte, căci din dragoste și devotament animalul se stinge pe mormântul stăpânului său. Rămânem uimiți și de o altă descoperire, ce a urmat, în realitate peste două secole (sec.VI) și anume întâmplarea cu cuviosul Zosima care a descoperit-o pe Sf. Maria Egipteanca pe care a împărțit-o cu Sfintele Taine și a înmormântat-o creștinește cum i se cuvenea unei sfinte. Ca toți pelerini urcăm pe terasa Sfintei Mănăstiri, cochete și sobre, ca o cetate medievală, observăm Marea Moartă, Ierihonul, Iordanul cu splendoarea sa de rai în pustiu, apoi privim pe direcția drumului nostru Munții Quamran, unde s-au găsit în peșteri manuscrisele sfinte. Da, în scurt timp trecem pe lângă peșterile, ce-au dăruit omenirii Textele Sfinte și rămânem uimiți că aici, colo la distanțe apreciabile găsim oaze de verdeață făcute de mâna omului, care a adus pământ fertil și apă ca să dea viață palmierilor și cântecului păsărelor. De-a lungul Mării Moarte, ce se întinde pe o suprafață de 97 km lungime și 20 km lățime prin dogoarea pustiei Negew constatăm stupefiați o evaporare masivă a apei ce lasă imense plaje de sare, ce par a amenința cu dispariția însăși a mării sărate și fără de viață. Întâlnim totuși două fabrici, una de prelucrare a sării, iar alta de creme medicale și oaza stațiunii Ein-Bokek, ca să ajungem cale de 400 de kilometri în golful Akaba-Eilat și orașul Eilat de pe malul Mării Roșii, cu apă limpede ca de izvor și pești exotici, ce se găsesc doar aici. Admirăm cât se poate acest oraș de la granița dintre Israel și Egipt în milocul unui pustiu interminabil, facem mici cumpărături pentru suveniruri, vamă și intrăm într-o țară, ce se afla pe picior de război civil, cu soldați înarmați și mitraliere în punctele de observație, ca să fim totuși preluați de ghizi egipteni, foarte politicoși și comunicativi, în limbile engleză și rusă, și străbăteam tot prin pustiu, predominant muntos, Peninsula Sinai, încă vreo 200 km și ajungem, seara târziu, în câmpie, mai bine zis, în frumoasa poiană Al-Ruha, aproape de poalele Munților Sf. Ecaterina, a Munților Sinai și Horeb, a Sf. Ilie, la o adevărată cetate a credinței ortodoxe, Mănăstirea Sfintei Ecaterina, primul centru monastic, administrat de greci, o cetate spirituală cu ziduri de vreo 30 de metri, ce se înalță în mijlocul unei vegetații luxuriante, apărute ca din senin în pustietatea munților vulcanici, ce strălucesc la lumina lunii de circa 1400 de ani, străjuind moaștele Sf. Ecaterina, dar și „Rugul Arzând“ al lui Moise, ce se află în spatele altarului, loc divin, de unde Dumnezeu i-a vorbit lui Moise: „Moise, Moise!“ Iar el i-a răspuns: „Iată-mă, Doamne!“ Iar Domnul a zis: „Nu te apropia aici! Ci scoate-ți încălțăminte din picioarele tale, că locul pe care calci este pământ sfânt...“ (Ieșire3,1-5).

(Continuare în numărul următor)

Ioan CHIDEȘCIUC

(Urmare din numărul 257/258)

„Cât vedeai cu ochii, se întindea stepa nemărginită și netedă: oamenii și animalele sălbatice se ascundeau în păduri înalte de vegetație, unde fiecare urmă era acoperită de iarba care se ridica după ei ca un zid în urma caravanei. În zare nu vedeai nici fum, nici cel mai mic semn care să arate că acolo se deplasează ființe vii, - în loc de copaci, o mare adâncă de vegetație cu multe animale sălbatice. Orașele și satele au dispărut în timpul Marii Ruine. Mazepa, care cunoștea bine acele largi întinderi, a preluat conducerea unei oști puțin numeroase și mergând tot spre sud s-a afundat în această pădure virgină de stepă. Caii aveau acolo multă hrană, dar oamenii erau obligați să trăiască numai din vânat, să drămuiască cu grijă hrana. Carol al XII-lea, care întotdeauna era un exemplu pentru ceilalți, se mulțumea cu o mică rație de cașă de ovăz. Fugarii s-au salvat. Când hatmanul era deja sigur de acest lucru, a simțit că forțele îl părăsesc și s-a suit într-un car, împreună cu o concetățeană care îl îngrijea. Din punct de vedere fizic se simțea tot mai slăbit, dar și-a păstrat întreaga forță a minții sale excepționale. Memoria sa clară îl ajuta să-și ducă tovarășii în siguranță prin stepa ce-i era familiară prin care a umblat de atâtea ori în timpul luptelor sale cu musulmanii; pe aceste întinderi el și-a dobândit gloria cu arma în mână și tot lor le datora situația sa de hatman.

Fugarii mergeau călare întreaga zi sub un soare arzător. Spre seară, s-au oprit lângă o mocirlă, unde ostașii sperau să-și potolească setea ce îi ardea, dar această baltă avea apa caldă și rea la gust, astfel că ei nu puteau să bea din ea. Fără a mai scoate frâiele cailor, s-au odihnit puțin.

A doua zi, arșița a devenit și mai mare; suedzii care trăiesc la nord și nu sunt obișnuiți cu o asemenea climă, se sufocau și înaintau cu mare efort. Pe la prânz s-au oprit. Hrană nu mai aveau. Cazacii au sacrificat caii care nu le mai erau trebuincioși sau erau obosiți și au început să usuce carnea la soare. Carnea pe jumătate crudă era pentru suedezi o mâncare dezgustătoare și chiar dacă foamea îi chinuia, nici nu s-au atins de ea. Odihnindu-se trei ore, au pornit mai departe și au mers așa până la miezul nopții.

În a treia zi, la 14 iulie, când s-au oprit pentru odihnă mai lungă, au putut vâna capre sălbatice, dropii, sturzi și prepelițe. Cronicarii timpurilor povestesc că iarba în acele locuri era atât de înaltă, încât caprele umblau prin ea ca prin pădure și era atât de deasă, încât cazacii le prindeau cu mâna goală. Suedezii au început să vâneze și ei, dar nu aveau praf de pușcă și nu știau cum să frigă animalele sălbatice omorâte. Ai noștri îi ajutau și îi învățau cum să facă focul din fân uscat.

Armata rusă tot nu se vedea încă, ea nu cunoștea drumurile din stepă și pe un teritoriu necunoscut se deplasa încet, temându-se de ambuscade.

Mazepa, a cărui sănătate se îmbunătățise puțin, a cercetat cu privirea împrejurimile și pe baza reperelor adunate a stabilit cât drum au parcurs. Era o jumătate de distanță între Nipru și Bug, care era pe atunci granița cu Turcia.

Ambii domnitori l-au trimis înainte pe generalul S. Poniatowski, mesagerul lui S. Stanislaw Leszczyński pe lângă Carol al XII-lea, pe secretarul regelui Klinkovstrem și un comandant cazac. Acești delegați au avut sarcina să ajungă la pașa din Oceakiv despre care hatmanul spunea: „El este unul dintre vechii mei prieteni și va face totul pentru mine”; ei urmau să ceară să li se pregătească caiace cu care să poată trece pe celălalt mal al Bugului.

Conduș de un cazac bătrân care cunoștea bine toate drumurile din stepă, Poniatowski a ajuns repede pe malul Bugului și l-a traversat cu caiac-

ul. Un rob turc, care înțelegea franceza, i-a făcut rost de un cal așa că, în aceeași seară, generalul a ajuns la Oceakiv. Era deja noapte și, chiar dacă

pe malul căruia se profila în lumina soarelui de vară puternica fortăreață din Bender. Acest fapt este consemnat de cronicarul N. Costin, care

Hatmanul Ucrainei, Pylyp Orlyk

acesta insista foarte mult, a fost primit de pașă abia a doua zi dimineața... Pașa a cerut 5.000 de ducați pentru cinci caiace cu care aliații urmau să traverseze Bugul. Poniatowski a făcut cale întoarsă la Carol și Mazepa.

Mai târziu, P. Orlyk își aducea aminte cu groază despre acele ținuturi sălbatice pe unde e puțin probabil că ar fi călcat vreodată picior de polonez sau de ucrainean... După înfrângerea de la Poltava, a mers pe aceste câmpii pustii până la Oceakiv și apoi la Bender însoțit de o călăuză din rândul oastei zaporojene care se orienta după corpuri cerești și, tot stabilind direcția, ne arăta drumul. Abia după două săptămâni a reușit să ne scoată din acea pustietate oricât grăbeam noi pasul pentru a scăpa de urmăritori“. Astfel, fuga de lângă Poltava a rămas pentru toată viața în memoria lui P. Orlyk. De acolo a început toată tragedia și greutățile nu numai în a-și găsi propriul destin, ci și căile de ameliorare a destinului cazacilor emigranți și al Ucrainei. Într-o scrisoare adresată ministrului francez Cachote, în 1726, P. Orlyk scria: „Toate aceste evenimente triste (Poltava, fuga prin câmpuri sălbatice, Bender) le țin foarte bine minte, deoarece le-am inclus în jurnal și le recites deseori“. Benderul figura ca punct final al deplasării forțate a lui I. Mazepa, P. Orlyk și Carol al XII-lea în înștiințarea trimisă de Abdurrahman-pașa sultanului și seraschierului din Bender ca urmare a solicitării făcute în comun de hatman și rege. Și de această dată, pisarul general a intervenit pe lângă autoritățile turcești din Oceakiv pentru a obține ajutor în traversarea Bugului de sud. Dar ajutorul turcilor, limitat și oferit doar după două zile de negocieri și în schimbul a două mii de ducați pentru asigurarea a cinci caiace necesare fugarilor, s-a dovedit a nu fi suficient pentru traversarea operativă a Bugului. Între timp, așa cum arată un contemporan al evenimentelor, cronicarul moldovean Nicolae Costin, „... urmăritorii moscoviți i-au ajuns pe cazaci și pe moldoveni și pe mulți i-au omorât sau i-au prins și i-au deposedat de numeroasele lor bunuri... Iar călăreții cazacilor zaporojeni care au trecut de partea regelui suedez, împreună cu o parte a moldovenilor aflați în serviciul acestuia în schimbul banilor, când și-au dat seama că nu pot trece Bugul, fiindu-le frică de urmăritori, au pornit spre Crimeea pe câmpul dintre Nipru și Bug și cu mari greutate... s-au reîntors la domnul lor“.

Un alt cunoscut cronicar moldovean, de asemenea, contemporan cu aceste evenimente, Ion Neculce, a adăugat la precedentă informație următoarele: „Cunoscând particularitățile locului, Mazepa a trecut Niprul și Bugul lângă Oceakiv împreună cu o mie de călăreți: moldoveni, suedezi și cazaci“. De atunci, adaugă istoricul român I. Nistor, bancul de nisip din mijlocul deltei Bugului, descoperit de moldoveni, pe care au reușit să treacă cu succes pe celălalt mal, a căpătat denumirea de „limba de pământ română“.

Într-un final, la 6-8 iulie 1709, I. Mazepa, P. Orlyk și Carol al XII-lea au traversat Bugul și au ajuns în posesiunile turcești ale lui Abdurrahman-pașa din Oceakiv, mai sigure pentru ei. La 11 iunie 1709, au primit un răspuns pozitiv de la seraschierul din Bender care și-a dat acordul pentru așezarea fugarilor în jurul fortăreței din localitate. Seraschierul îi liniștea pe rege și pe hatman și îi invita la Bender. De asemenea, el le-a trimis și unele obiecte necesare, inclusiv, corturi. La 21 iulie 1709, fugarii au ajuns la Nistru

scria că „după ce regele a traversat Oceakiv, și-a continuat drumul până la Bender și s-a așezat acolo împreună cu hatmanul cazacilor Mazepa și cu alți polcovnici“. Martor și participant la aceste evenimente, precum și ajutorul devotat al lui I. Mazepa a fost pisarul său general. Aceasta nu a fost doar o dovadă de devotament și recunoștință față de domnul său, ci una de totală încredere în justetea faptelor lui. Evident, aceasta l-a ajutat pe P. Orlyk să îndrăgească Ucraina ca pe cel mai drag pământ pentru care nu și-a cruțat tot restul vieții.

Dar, la început, ei s-au oprit cu toții pe malul stâng al Nistrului în zona actualului Parcani, la periferia Tiraspolului pentru a se pregăti cum se cuvine în vederea întâlnirii oficiale cu seraschierul. Istoricul din secolul al XIX-lea, F. Lagus, care a urmărit cu atenție drumul parcurs de I. Mazepa și Carol al XII-lea de la Poltava până la Varnița (denumirea acestei localități de pe Nistru în traducere înseamnă „cuptor de ars piatra de var“), scria că în perioada 21-23 iulie 1709, tabăra temporară a ambilor lideri se afla pe malul Nistrului pe partea opusă față de râul Botna. Oștile ucraineană și suedeză s-au odihnit după deplasarea epuizantă prin stepă și numai după aceasta au trecut Nistrul. Între timp, Iusuf-pașa a pregătit pentru oaspeți, din dispoziția sultanului, tabăra militară permanentă. Despre primirea fastuoasă a acestora, același F. Lagus scria următoarele: „Când regele a pornit spre Bender, seraschierul împreună cu un mare număr de călăreți și pedestri l-a primit la jumătatea distanței, a pronunțat porunca dată de sultan și l-a invitat pe Carol la locul dinainte pregătit pentru campare... Când regele și oastea s-au apropiat de râu de unde se vedea fortăreața, s-au auzit salve trase de 36 de tunuri amplasate pe metereze. Ienicerii stăteau aliniați pe două rânduri până la cortul destinat regelui care, prin dimensiunile sale și lux, le întrecea pe toate celelalte amintite mai înainte.

Peste Nistru a fost organizat transportul permanent de arme și toate celelalte necesare și la 1 august 1709, I. Mazepa, P. Orlyk și Carol al XII-lea s-au instalat pe malul drept al Nistrului.

În ceea ce privește numărul cazacilor care l-au urmat pe hatman, O. Subtelnyi precizează că I. Mazepa a fost urmat la Bender de aproape 50 de reprezentanți de seamă ai comandanților în frunte cu pisarul general P. Orlyk, „aproape 500 de cazaci din patria hatmanilor și peste patru mii de zaporojeni“. Dacă mai adăugăm la aceste cifre membrii familiilor fugarilor - împreună cu P. Orlyk, de exemplu, a părăsit Ucraina soția sa Hanna, cumnații Hertyk, trei fii și două fiice (în familia Orlyk s-au mai născut în emigrație alte trei fiice) - adepții și servitorii, atunci numărul total al emigranților ar putea ajunge la 15 mii de persoane. Legat de aceasta, M. Kostomarov a avut dreptate atunci când menționa că „o mână de cazaci au fugit, în 1709, împreună cu Mazepa la Bender“. Din păcate, cea mai mare parte a ucrainenilor nu l-a susținut pe hatman care își propusese un scop nobil și măreț, acela de a dobândi independența Ucrainei. Dacă marea masă a populației l-ar fi susținut pe I. Mazepa, acesta cu siguranță ar fi dus la bun sfârșit treaba începută.

Traducere de Ion ROBCIUC

Bogăția și creștinismul

Demult mă preocupă acest subiect. În literatură, de-a lungul anilor, am găsit numeroase subiecte, cazuri, când oamenii, cu gândul la bogăție, au recurs la tot felul de șiretlicuri pentru a dobândi bunuri, averi într-un timp cât mai scurt, „peste noapte“ cum se spune în popor.

Nimeni nu condamnă persoanele cu stare materială bună, oameni bogați cu condiția ca averile să fie dobândite în mod cinstit.

Zilnic, prin mijloacele mass-mediei, suntem informați că fenomenele „îmbogățirii peste noapte“ se amplifică luând forme de-a dreptul alarmante.

După evenimentul din decembrie 1989, cu toții credeam în schimbare, ne puneam toată nădejdea și mari speranțe în tânăra generație, dar ne-am înșelat.

De asemenea, și noii conducători ne-au deza-măgit total. Probabil, vremelnicia lor în diferite funcții, i-a împins la „grabă“ la acea „îmbogățire peste noapte“, încălcând legislația țării și mai cu seamă bunul simț.

Am auzit expresii de genul „țara bogată se construiește numai cu oameni bogați“, „nu există țări bogate numai cu oameni săraci“ și alte expresii de acest gen, dar unii din conducătorii noștri

s-au gândit la transferul bogăției din proprietatea statului în cea particulară, personală, încălcând legislația și bunul simț.

Când mă gândesc la acest fenomen al îmbogățirii, îl analizez cu atenție, ajung la concluzia că suntem cuprinși de o gravă criză morală a societății.

Frecventăm sfânta biserică, ascultăm lecții frumoase din partea preoților, dar constatăm și aici neconcordanță între vorbă și faptă.

Nemulțumit, în fața acestui fenomen barbar al „îmbogățirii peste noapte“ mă gândesc la cele scrise și explicate de Sfânta Scriptură legat de bogăție și bogați.

Bogăția este una dintre uriașele piedici de a-Lubi pe Dumnezeu, căci omul în fuga îmbogățirii uită de Dumnezeu.

Comoara strânsă devine o patimă mereu crescândă. Orbește pe îmbogățit până la crimă. Bucuros bogatul îl lasă pe sărac mai degrabă să moară sub ochii lui decât să-și dezlege punga și să-l scape pe cel nenorocit de nevoi. Sigur, sunt și excepții. De aceea a și spus Domnul nostru Isus Hristos: „Greu va intra un bogat în împărăția lui Dumnezeu“ (Matei 19, 16-20; Marcu 10, 17; Luca 18, 27).

Prin aceste cuvinte, Domnul nu spune că, prin faptul că un om e bogat, e și osândit ca păcătos, dar învață că natura celui ce se îmbogățește începe să se transforme, să se schimbe, căci din comoara adunată își face un idol.

Ispita e mare, căci se naște bucuria de a poseda din ce în ce mai mult și o astfel de proprietate reclamă însușiri materiale speciale, iar omul mai degrabă devine egoist, decât generos și milos. De aceea intră greu în împărăția lui Dumnezeu, căci faptele îl opresc: nu are milă, nu ajută, nu dăruiește.

Ține totul pentru el. Bogăția nu e un păcat, dar felul cum cineva întrebuințează bogăția îl osândește sau îl răsplătește. Le denaturează în om calitățile când devine lacom de comori. Averile nu-i sunt un mijloc de trai, ci un scop. Trăiește numai pentru bucuria de a strânge averi și astfel e stăpânit de patima bogăției. Domnul nostru Isus Hristos nu osândește bogăția, căci și bogăția e dată de Dumnezeu, dar osândește întrebuințarea egoistă a acestei bogății. Greșeala bogatului e că, în loc să stăpânească bogăția, se lasă stăpânit de ea. Devine robul comorii. Bogăția dacă nu e stăpânită, devine o tirană care poruncește în casa bogatului: „Nu mă înstrăina, nu mă micșora, nu mă împărți, păstrează-mă, îți dau cinste, ți-aduc prieteni, veselie...“, iar glasul ei e plăcut, ispita mare și Împărăția Cerurilor se depărtează, așa cum s-a întâmplat cu tânărul bogat care, pus să aleagă între Dumnezeu și averea lui, a ales averea și s-a depărtat de Isus Hristos, spune Pilda tânărului bogat.

Gheorghe CEGA

Lupta pentru libertate, identitate și independență a Republicii Populare Ucrainene în perioada 1917-1921

(Urmare din numărul 267/268)

c) Lupta poporului ucrainean pentru libertate, independență și identitate națională

Dintre toate popoarele trăitoare pe teritoriul Imperiului țarist sau sovietic, poporul ucrainean a avut cel mai mult de suferit din cauza poziției sale geografice și a bogățiilor în resurse minerale și alimentare.

Pe teritoriul Ucrainei au avut loc mai multe răcoale ale cazacilor conduse de hatmanii Sahaidacyni, Doroșenko, Mazepa îndreptate atât împotriva tiraniei țariste, cât și a armatelor invadatoare ale Poloniei, Lituaniei, Suediei, Franței, Germaniei, Austro-Ungariei, Turciei ș.a. De fiecare dată acțiunile armate ale poporului ucrainean au fost reprimare cu cruzime de regimul țarist, iar luptele duse de țările sus-amintite pe teritoriul ucrainean, în special cu Rusia țaristă au lăsat în urma lor distrugerii, morți, răniți și foamete în rândul populației supraviețuitoare ucrainene.

După revoluția burghezo-democratică din Petrograd din februarie 1917 (care a dus în martie 1917 la abdicarea țarului Nicolae al II-lea) s-a format Guvernul Provizoriu Rus.

Imediat patrioții ucraineni au format la Kiev, în martie 1917, Rada Centrală Ucraineană, care a proclamat autonomia Ucrainei și a ales primul președinte al acesteia pe prof. Mychailo Hrușevskiy.

Demersurile făcute de Rada Centrală ca Ucraina să fie un stat autonom în cadrul Federației Ruse au fost respinse de Guvernul Provizoriu Rus.

Ca urmare, Rada Centrală a convocat la Kiev primul Congres Militar Ucrainean, în mai 1917, care a ales Comitetul Militar și pe președintele acestuia în persoana lui Symyon Petliura. Astfel, s-a format armata Republicii Populare Ucrainene, care împreună cu Rada și apoi cu Directoratul au dominat scena politico-militară de-a lungul celor 5 ani de existență a RPU (1917-1921) cu excepția perioadei aprilie-decembrie 1918, când Statul Ucrainean a fost condus despotic de fostul general rus de origine ucraineană hatmanul P. Skoropadskiy, adus la putere de Germania. Aceasta a invadat teritoriul Ucrainei în baza Tratatului de Pace semnat la Brest-Litovsk în martie 1918, între Rusia Sovietică și Germania. În această perioadă Rada Centrală Ucraineană și Guvernul său au dus lupta, în inegalitate, atât împotriva hatmanului Skoropadskiy, cât și a trupelor invadatoare germane.

Ca să poată exista ca stat independent Republica Populară Ucraineană din decembrie 1918 a luptat împotriva Armatei Albe conduse de generalii Denikin și Vranghel, trupelor militare ale Germaniei și Poloniei, cât și mai ales împotriva Armatei Roșii bolșevice a Rusiei Sovietice și Ucrainei Sovietice.

Cu toată superioritatea numerică a armatelor sus-menționate, trupele militare ucrainene, conduse de hatmanul Symon Petliura, au câștigat mai multe bătălii, iar în perioada 1920-1921 s-a recurs și la lupta de partizani. Ca urmare, armata RPU a efectuat două „marșuri de iarnă“, în spatele armatelor albe și roșii, producându-le pierderi în oameni și

tehnică militară. Din cauza superiorității acestor armate inamice în personal și tehnică militară, unitățile armatei ucrainene au fost navoite, la finele anului 1920, să se retragă pe teritoriul Poloniei, unde la ordinul Guvernului polonez au fost dezarimate și internate în lagăre.

Astfel, începe exilul militarilor ucraineni în diverse țări ale Europei, inclusiv în România.

d) Punctul de vedere al lui Symon Petliura, șeful Directora-

tului și comandantul militar suprem al armatei Republicii Populare Ucrainene

Analizând istoria acțiunilor militare ale armatei ucrainene (de pe timpul hatmanilor Sahaidacyni, Hmelnițki, Doroșenko, Mazepa), Petliura ajunge la concluzia că „una din cauzele de bază a slăbiciunii Statului Ucrainean a constituit-o doctrina necorespunzătoare.

Mihai POCORSCHI

Maria Ileana Pocorschi ne-a părăsit

După o lungă și grea suferință Maria Ileana Pocorschi, soție, mamă, bunică și străbunică ne-a părăsit pentru totdeauna plecând spre cele veșnice, la 6 august 2014.

S-a născut la Târgu Mureș, la 14 februarie 1928. Cursurile primare și liceale le-a urmat parțial în orașul său natal, după care, din cauza ocupației hortiste a Ardealului, în anul 1940, întreaga familie compusă din 6 persoane a fost nevoită să se refugieze la Arad, tatăl ei fiind militar de carieră.

A absolvit Institutul de Limba și Literatura Rusă „Maxim Gorki“ din București în anul 1955. S-a căsătorit cu locotenentul Mihai Pocorschi în 1950 cu care a conviețuit 64 de ani. Ulterior a absolvit și Facultatea de Filologie a Universității din București.

Ca profesoară a funcționat la școli și licee din cartierul Berceni din București, fiind apreciată și respectată de colegi și iubită de elevi, a căror dirigintă a fost timp de

28 de ani, când, în 1983, s-a pensionat pentru a avea grijă de primul ei nepot, Mihai.

A fost o persoană cu o înaltă ținută morală, modestă, cinstită, serioasă și totodată autoritară, calități pe care le-a transmis fiului Mihai și celor doi nepoți, Mihai și Vladimir.

A avut bucuria ca în anul 2010 să se nască strănepotul ei Mihai, cu diminutivul „Micky“, pe care l-a iubit foarte mult.

Înmormântarea a avut loc la Cimitirul Militar Ghencea 3 la 8 august 2014. Fie-i țărâna ușoară!

Nu te vom uita niciodată, întotdeauna vei fi în inimile și amintirea noastră!

ing. Mihai POCORSCHI

(Urmare din numărul anterior)

Apa începu să se întunece, dungile de pe spinarea bibanilor se contopiră. Mai apoi, nici buturuga nu se mai vedea. Vasylo sări pe pământ și o luă pe sub mal, aruncând undița printre frunzele de nufăr. Acul se agăță de vreo cren-guță și se rupse, dar în întuneric el nu observă asta și continua să arunce firul până pierdu și pluta...

Dinspre sat, se târa prin văioage un fum amar de buruiene. Ici și colo, pentru scurt timp, în ferestre licăriră lămpile și iarăși se stinseră - oamenii terminară cina. Peste râu, trecu fâlfâind un stol de ciori și acum se auzea din nou bâzâitul subțire și dens al roiurilor de țânțari.

Lângă trăistuța uscată și goală, Vasylo ședea cu capul lăsat pe genunchi. Se gândea că azi în casa lor nu se va aprinde lampa, pentru că nu va fi pește de curățat. Iar mâine dimineață la masă nu va fi borș. Polia o să plângă, mama se va duce la lucru fără să mănânce și se va întoarce seara cu picioarele umflate ca niște butii.

Undeva pe aproape, lângă mal, sări o știuca. Vasylo tresări și ciuli urechile. Apoi se ridică și intră încet în râu. Apa era fierbinte și moale ca mătasea, îl cuprindea pe Vasylo tot mai sus și

Înainte de furtunii

mai sus, până îi ajunse în sân. Acolo începură să plutească melcii, frecându-se de trupul slăbuț al lui Vasylo atât de ușor, încât îl gădilau și de vreo două ori el chicoti, dar se obișnuie și, ținându-și răsuflarea, se apropie tiptil de locul unde sărise știuca. Acuși o s-o înhațe cu mâinile și ea se va zbate și se va curba deasupra capului ca un joagăr... Ah, ce bucuroasă o să fie mama! „Oho, - o să zică, - ce dihanie de știucă!“ Polia o să râdă și o să țopăie pe laviță, săltându-și poponeața palidă...

Vasylo desfăcu brațele și, căzând cu pieptul în apă, le împreună repede. Degetele prinseră ceva alunecos, inima-i zvâcni de bucurie, așteptând acea clipă, când prada îngrozită se va opune zbatându-se. Dar ea nu se zbătea: era o frunză tânără de nufăr, răsucită ca o țevă...

- Nu, - își spuse Vasylo, - nu prind eu știuca, pentru că-i iute. Mai bine mă duc să prind țipari.

Ieși la apă mică. Simți nămolul. Apa mirosea a frunze putrede și a cânepă pusă la topit. Vasylo băgă mâinile în brădiș și, ca să nu se

afunde, se lăsă în genunchi și merse în patru labe, pipăind nămolul. Dar deodată, fundul dispăru. Vasylo se afundă până la gât și, simțind dedesubt adâncimea rece, se avântă cu tot corpul spre mal. Dar brădișul, târât cu genunchii din apa mică, îi înfășură strâns pantalonii și-l trăgea pe Vasylo în jos.

Pentru o clipă, el văzu din nou cerul, ca atunci când se trezise. Era împărțit în două jumătăți: una era neagră, cea de-a doua - înstelată. Undeva departe, scăpără un fulger și căzu în apă.

„Iote de ce nu se prindea...“ - îi trecu lui Vasylo prin cap și, în același timp, apa îi foșni în urechi și-i intră în gură.

„Mamă!“ - țipă Vasylo, dar în loc de propriul glas auzi doar o bolborosire surdă. În tâmpile simți durere și-l săgetă un țuit - subțire de tot, de parcă undeva departe răsuna o trâmbiță, în fața ochilor îi licăreau pete roșii-verzui, se urcau una peste alta și săltau ca-n jocul cu cercul. După aceea, în cap plesni ceva, cercurile se împrăștiară și căzură ca dărâmate de un bici albastru... Mai târziu, în mijlocul bulboanei negre, ieșiră la suprafața apei, una după alta, cochiliile de melci, se legănară pe valuri și-apoi se îngrămadiră spre mal...

Traducere de **Corneliu IROD**

AUGUST, ÎN CONCEDIIU LA MUNTE...

E august culmea de sus; aminte o filă de calendar mi-a adus. Muntele crește, eu slăbesc din puteri: jogging pe o potecă. Seara secera lunii tăind o mămăligă la stână - ce ziceți?! Concediul meu se simte bine. Știe că frumusețea muntelui e odihnă. Evantaiul lipsește din rucsacele turistelor. O carență a capriciului. Dealurile au pierdut pariul cu aerul ozonat de munte. Din excaladarea care încă n-a avut loc într-un alun lipsește veșerița. Fără să poată serios poza avertismentelor, o vidră, la păstrăvărie! Afară-i cerul suspendat, muntele și marea; odrasla are pe cap repetarea bacului.

Ne tot mirăm unul pe altul. De pildă, el duce doi harbuji într-o singură mână!

Un mesteacăn pipernicit s-a pus pe plâns. Nu suportă râsul lumii. Muntele ne dă lecții de tăcere folosind metoda privirii. Dacă unu plus unu fac unul - dormi singur cuc în cort. Un fluture cântă la acordeon pe aripile vântului. Aminte mi-aduc de Cinematecă.

La munte vremea e capricioasă și anotimpurile le cunoaștem nu pe rând. Inundațiile și torenții - probă de efort peste oricare lipsă de îndiguire.

„Babele“ n-au mușchi la față să zâmbească turiștilor. Bat ca la ușa cortului. „N-am ușă - spune cortul - sunt plecat într-o tabără“.

Înserarea, legată de lanțurile munților, să fie oare la comanda stelilor?

Adormirea Maicii Domnului [15 august]... Atenție! Nu moartea ei!.. Răcoarea muntelui, în veșnicia proaspătă a clipei efemere. Margaretele pensiunii - câte-s ele; trezesc sau adorm confortul din noi.

Pașii noștri pe poteci; brazii și cerul de vară ascultă... Prima care e atacată de țânțari - „pielea de găină“! Scorbură cu faguri fără albine, în pădure; ursul printre tomberoane... Șeară vântoasă, arome de grătare se sfădesc. Între nori o spărtură de soare; piscul se strecoară prin ea. Un rododendron ofilit, ploaia îi alunecă pe umerii uscați. Oile, ude ciuciulete [după o aversă]; mă-ntreb unde se vor schimba?

În pădure culegătorii de cuvinte adună... ciuperci!

Mihai MATEICIUC

Ce sunt eu?

Eu nu sunt mai mult decât fulgul
de nea,

Ce-ades se topește în inima ta,
Îl simți o clipită sau chiar mai puțin,
Căci clipele zboară și altele vin...

Eu nu sunt mai mult decât ramul
din crâng,

Ce-ades vijeliile toamna îl frâng,
Îl culcă-n țărână și tot ele-l ia,
Și-așa el se pierde în negura grea.

Eu nu sunt mai mult ca
o rază-n abis,

Viața mea trece ca-n noapte un vis,
Dispare ca timpul prin anii ce trec
Și eu după ea ca iubitul ei plec...

Eu nu sunt mai mult decât umbra
de crin,

Ce iute dispare când razele vin,
Mai sunt ca și roua pe fânul cosit,
Când furcile-l strâng de pe plai
înverzit.

Eu nu sunt mai mult decât focul
aprins,

Când singur se stinge când încă
nu-i stins,
Rămâne doar fumul o clipă, un pic,
Ce-apoi se transformă pe vale-n
nimic.

Eu nu sunt mai mult decât arbore
frânt,

Cel care a fost rupt de-un fulger
sau vânt,
În preajma cărui un glas straniu
pe loc,
Spunând că e bun de acum
pentru foc.

Eu nu sunt mai mult decât vajnicul
zbor,

Ce-l face în toamnă un șoim sau puțin,
Cocor,
Ce zboară pe soare, dar și pe timp rău,

Și nu mai revine pe la cuibul său.

Eu nu sunt mai mult decât ceață
sau fum,
Sau cum este perla în cupa
cu scrum,

Se pierd toate, toate pe uliți din sat,
Nu lasă nici urmă unde-au existat.

Eu nu sunt mai mult decât
un asfințit,

Ce-n noapte coboară ușor obosit,
Coboară în beznă de-a se odihni,
De-a sta între stele și de-a nu mai fi.

Eu nu sunt mai mult decât frunza
de tei,

Când pică sărmana pe umerii mei,
Și vântul o duce cu patima sa,
Iar teiul rămâne orfan, fără ea.

Eu nu sunt mai mult decât
cântecul lin,

Ce poartă în glas bucurii și suspin,
Mai poartă și-o rugă în timbrul
frumos,

Să vină tot neamul la Domnul
Hristos.

Mihai VOLOȘCIUC

The New York Times: „Pericolul unui nou război rece“

Fostul ministru de externe al Federației Ruse, Igor Ivanov, și fostul președinte al Comitetului pentru informații și securitate al Marii Britanii, Malcolm Rifkind, într-un articol intitulat „Pericolul unui nou război rece“, publicat în ziarul american „The New York Times“ și-au expus opinia cu privire la actuala criză și au propus posibile soluții pentru reglementarea ei.

Părerile Rusiei și ale Occidentului despre criza ucraineană sunt condamnate să fie divergente, dar tragedia prăbușirii avionului malaysian trebuie să ne unească. Și nu numai pentru faptul că noi putem simți dimensiunile tragediei și toată durerea legată de pierderile omenești, ci și pentru că acest incident poate anunța un pericol cu mult mai serios în care ne aflăm cu toții.

Una dintre cele mai profunde îngrijorări o reprezintă escaladarea nepremeditată a conflictului în estul Ucrainei care va duce la o confruntare militară între Rusia și Alianța Nord-Atlantică. Pentru a evita o asemenea evoluție a evenimentelor, politicienii trebuie să-și aducă aminte de cele mai importante lecții ale gestionării crizelor din istorie.

Este suficient să vă îndreptați atenția asupra faptului că încă înainte de prăbușirea avionului malaysian, încrederea între Rusia și Occident a fost puternic zdruncinată. Rusia și NATO își desfășoară forțele lor armate tot mai aproape una de cealaltă. Unele conflicte înghețate ca cel din Transnistria (regiune separată de Moldova, situată la granița de vest a Ucrainei) urmăresc Europa; toate acestea ar putea extinde aria confruntării între Rusia și Occident în afara granițelor Ucrainei. În afară de aceasta, schimbul de informații asupra acțiunilor militarilor noștri practic nu mai are loc, iar pe de altă parte, nu există suficiente înțelegeri în ceea ce privește gestionarea crizelor atât între NATO și Rusia, cât și între Uniunea Europeană și Rusia. Și de fiecare dată, ambele părți lasă pe ultimul plan uriașa cantitate de arme nucleare și înalta capacitate de luptă.

S-a renunțat și la multe mecanisme potențial utile de dialog, cum ar fi Consiliul Rusia-NATO care, în mod normal, putea să se întrunească lunar și să servească drept platformă de examinare a unor probleme complicate.

Rezultă, așadar, că actuala criză se acutizează chiar și din cauza faptului că capacitatea noastră reciprocă de a analiza, gestiona și controla se reduce cu fiecare zi sau nu mai există deloc.

Pentru a se evita escaladarea militară involuntară și pentru a se acționa în așa fel, încât să stabilizăm situația trebuie să luăm, împreună cu alți membri ai grupului special creat de Rețeaua liderilor europeni, Consiliul pentru afaceri internaționale al Rusiei și alte centre intelectuale europene care se ocupă de probleme de securitate, trei pachete de măsuri, iar în afară de acestea, să luăm și unele măsuri în interiorul Ucrainei.

În primul rând, toate părțile trebuie să depună eforturi conjugate pentru a asigura reținerea militară și politică nu numai în interiorul Ucrainei, ci și în afara ei. Istoria ne arată că unul dintre cele mai complexe aspecte ale gestionării celor mai serioase crize este controlul permanent al evenimentelor.

Recentul incident în timpul căruia un avion militar rus a zburat alături de nava militară Donald Cook în Marea Neagră trebuie să fie un avertisment. Liderii politici trebuie să revizuiască regulile lor militare de amestec pentru a asigura reținerea la toate nivelurile de conducere și a reduce orice posibilitate de recurgere la schimburi de focuri.

Totodată, Rusia și Occidentul trebuie să-și folosească toate pârghiile de influență de care dispun pentru a preveni izbucnirea acțiunilor militare în alte zone unde există conflicte înghețate.

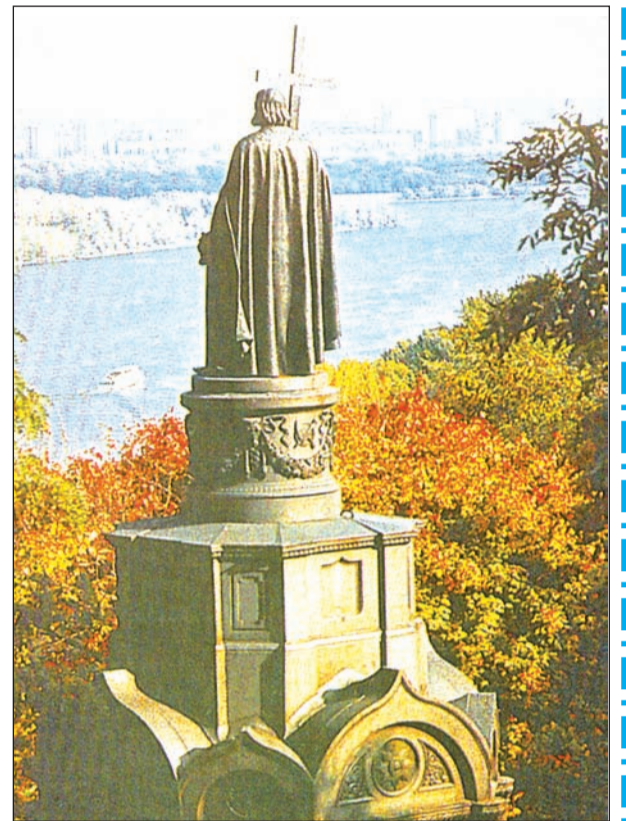
În al doilea rând, există o nevoie acută de comunicare între militari și de o mai strânsă colaborare între comandamentul NATO și cel al forțelor ruse.

Din războiul rece am învățat că pașii îndreptați spre reducerea temerilor legate de o agresiune militară accidentală a uneia dintre părți oferă conducerii țărilor mai mult timp pentru a adopta hotărâri în condiții de criză. Aceasta are o influență stabilizatoare importantă.

Totodată, facem apel la toate părțile să continue schimbul de date privind activitatea forțelor armate atunci când acestea nu sunt în garnizoană și să permită misiunilor militare să monitorizeze astfel de mișcări de trupe.

Aceste măsuri vor reduce substanțial temerile și suspiciunile reciproce.

În al treilea rând, trebuie să menținem un oarecare dialog direct între Rusia și Occident. Consiliul Rusia-NATO a fost creat pentru a asigura contactul și legătura între cele două părți atunci când relațiile au fost mai bune. Având în vedere situația de față, Consiliul trebuie să se întrunească mai des, nu mai rar.

Monumentul cneazului Volodymyr

Este, de asemenea, necesară organizarea unei ample conferințe internaționale pentru examinarea problemelor de bază legate de îndeplinirea prevederilor Actului final de la Helsinki, a convenției din 1975 care stabilește că integritatea teritorială și drepturile omului ocupă un loc central în sistemul european de securitate. Este evident faptul că între Rusia și Occident au apărut nenumărate interpretări și explicații alternative în aceste probleme.

Dacă vorbim despre viitor, despre economia ucraineană, în ultimă instanță va trebui să-i acordăm ajutor; ea va trebui integrată atât în economia europeană, cât și în cea rusă, iar Uniunea Europeană și Rusia trebuie să continue dialogul cu privire la viitoarea posibilă colaborare între Uniunea Europeană și Uniunea Economică Euroasiatică. Noi înțelegem perfect că în momentul de față suntem foarte departe de o astfel de colaborare, dar nu există motive ca activitatea tehnică amănunțită privind aceste raporturi să nu continue.

Dacă partenerii NATO și Rusia nu vor acționa în așa fel, încât să îndrepte evenimentele în matca propusă de noi, există pericolul ca evoluția în viitor a acestei crize să fie determinată de situații care să nu depindă de voința politică a statelor noastre. Dacă vom permite ca acest lucru să se întâmple, atunci soarta țărilor noastre va fi hotărâtă de împrejurări și nu de înțelepciunea noastră.

Pagină realizată de **Ion ROBCIUC**

UCRAINA - mai aproape